

Ecologische quickscan

Complex 4216: Bredaweg, Almere

In het kader van de Wet natuurbescherming en Natuurnetwerk Nederland

In opdracht van:

Naam : Stichting de Alliantie
Contactpersoon :
Postadres : Postbus 105
Postcode + plaats : 1200AC Hilversum

Datum : 17-03-2023
Onderzoekers :
Opgesteld door :
Gecontroleerd door :
Status : Definitief
Versie : 1
Geldigheidsduur : 3 jaar

Smit Groenadvies BV

Adres : Harmenkaag 11
1741 LA Schagen
Telefoonnummer : 0224 75 12 75
E-mail : natuur@smitgroenadvies.nl
Internet : www.smitgroenadvies.nl

Disclaimer

* Natuur is onvoorspelbaar. Het is mogelijk dat ondanks de zorgvuldige voorbereiding en onderzoek toch beschermde soorten worden aangetroffen tijdens de werkzaamheden. In dat geval heeft de uitvoerder een zorgplicht en is verantwoordelijk voor de verdere gang van zaken. In de wet is namelijk vastgelegd dat de wettelijke zorgplicht voor de aanwezige natuur gedurende het gehele plan-, uitvoerings- en beheertraject de verantwoordelijkheid is van de opdrachtgever.

Bij twijfel of er beschermde soorten en/of vaste rust-, verblijf- en voortplantingsplaatsen voorkomen in het plangebied moet altijd nader onderzoek worden uitgevoerd.

** Voor het uitvoeren van het onderzoek gebruiken wij onder andere gegevens van de NDFF (Nationale Databank Flora en Fauna). De NDFF ontwikkelt zich naar open data, met consequenties voor de invoer en het gebruik van NDFF-data. De data die wij verkrijgen met het uitvoeren van het onderzoek in deze offerte zullen wij op termijn moeten delen met het NDFF. Deze data wordt dan (deels) publiekelijk toegankelijk. Wanneer u deze offerte accepteert, geeft u akkoord voor het delen van de verkregen onderzoeksgegevens.

Inhoud

1	INLEIDING	4
1.1	Doel van de quickscan	4
1.2	Gebiedsbeschrijving	4
1.3	Leeswijzer	5
2	EINDOORDEEL	6
2.1	Conclusie	6
2.2	Advies	6
3	ONDERZOEKSMETHODE	8
3.1	Doel van het onderzoek	8
3.2	Veld- en bureauonderzoek	8
3.3	Werkwijze	8
4	BESCHERMDE NATUURGEBIEDEN	9
4.1	Natura 2000-gebieden in de omgeving van het plangebied	9
4.2	Natuurnetwerk Nederland (NNN) gebieden in de omgeving van het plangebied	10
5	RESULTATEN UIT VELD- EN BUREAUONDERZOEK	11
5.1	Vleermuizen	11
5.2	Vogels met jaarrond beschermde nesten	12
5.3	Vogels zonder jaarrond beschermde nesten	13
5.4	Amfibieën, reptielen en vissen	13
5.5	Grondgebonden zoogdieren	13
5.6	Dagvlinders en libellen	14
5.7	Conclusie resultaten	14
6	EFFECTEN	15
6.1	Vleermuizen	15
6.2	Vogels met jaarrond beschermde nesten	15
6.3	Vogels zonder jaarrond beschermde nesten	15
7	LITERATUUR	16
	BIJLAGES	17
	Bijlage I Wettelijk kader	17
	Bijlage II Beknopte samenvatting Wet natuurbescherming	19

1 Inleiding

Stichting de Alliantie is voornemens werkzaamheden uit te voeren aan complex 4216 te Almere. Dit complex bestaat uit 150 woningen. De voorgenomen werkzaamheden zijn het vervangen/herstellen van de goot en het vervangen van het dak.

In opdracht van Stichting de Alliantie is een ecologisch onderzoek uitgevoerd aan de woningen van het complex 4216. Hierbij zijn de werkzaamheden getoetst aan de Wet natuurbescherming.

De Wet natuurbescherming (Wnb) legt enkele verplichtingen op bij langdurig beheer en ruimtelijke ingrepen in de natuur. De wet verplicht de initiatiefnemer op de hoogte te zijn van mogelijke beschermde natuurwaarden binnen het plangebied. Het doel van de wet is dat de inheemse flora en fauna in stand blijft. Door deze natuurwaarden vooraf te onderzoeken, wordt schade aan beschermde soorten voorkomen of beperkt. Als schade niet te voorkomen is, moet de initiatiefnemer een ontheffing aanvragen.

1.1 Doel van de quickscan

Het doel van de flora- en faunascan is het opsporen van eventuele strijdigheden van de voorgenomen werkzaamheden met de natuurwetgeving.

1.2 Gebiedsbeschrijving

Het plangebied bestaat uit de woonwijk genaamd de Stedenwijk te Almere en bestaat uit 150 woningen (Figuur 1). Deze woningen bevinden zich aan de Tilburgstraat, Deurnestraat, Boxtelplein, Helmondstraat, Valkenswaardstraat, Udenstraat, Rijenpad, Eindhovenstraat, Geldropstraat, Gilzepad, Bredaweg, Dongenpad en de Veghelstraat. In het plangebied zijn drie soorten woningen te vinden: woningen met een plat dak en houten gevelbekleding, woningen met een plat dak zonder houten gevelbekleding en een woningen met zowel een hellend als een plat dak. Binnen de woonwijk is een park te vinden en verspreid door de wijk zijn groenelementen in de vorm van bomen, heesters en vaste planten aanwezig. Daarnaast bevindt zich een watergang ten noorden van het plangebied; de Gorinchemgracht. Tot slot ligt het kunstmatige meer Weerwater 'ongeveer 800 meter ten oosten van het plangebied.

Figuur 1: Het plangebied te Almere.

1.3 Leeswijzer

In hoofdstuk 2 worden de aanbevelingen en conclusie behandeld. Op basis van welke beschermde soorten er mogelijk aanwezig zijn en wat de effecten van de werkzaamheden op deze soorten zijn, volgt het advies. In hoofdstuk 3 wordt de onderzoeksmethode beschreven. Er wordt ingegaan op het doel van het onderzoek en de gevolgde methode voor de bureaustudie en het veldonderzoek. In hoofdstuk 4 wordt behandeld of beschermde natuurgebieden voorkomen in de omgeving van het plangebied. In hoofdstuk 5 worden de resultaten van het bureauonderzoek gekoppeld aan de resultaten van het veldonderzoek, hierbij is gekeken naar de aanwezigheid van beschermde soorten en potentiële functies van het plangebied voor deze soorten. In hoofdstuk 6 worden conclusies getrokken over de effecten van de werkzaamheden op beschermde soorten.

2 Eindoordeel

In dit hoofdstuk staan de hoofdlijnen van het rapport. Welke beschermde soorten zijn mogelijk aanwezig, wat zijn de effecten van de werkzaamheden op beschermde soorten en hieruit volgend advies (Tabel 1).

Tabel 1 | Effectentabel: per soortgroep wordt beschreven of en hoe het gebied gebruikt wordt en er wordt advies gegeven over de vervolgstappen.

Beschermde, niet vrijgestelde soorten	Potentieel aanwezig binnen het plangebied	Biotoop	Advies
Vleermuizen	<i>verblijfplaats</i>	Ja	Open stootvoegen en ruimte bij overstaande kantpannen
	<i>foerageergebied</i>	Ja	Boxtelpark en watergang
	<i>vliegroute</i>	Ja	Lijnvormige elementen: watergang en woningen
Vogels met jaarrond beschermd nest	Ja	Daken en dakgoot	Aanvullend onderzoek huismus en gierzwaluw
Vogels zonder jaarrond beschermd nest	Ja	Kiezeldaken/groenelementen	Werken buiten broedperiode/eenmalige inspectie indien binnen broedseizoen
N2000 gebied Lepelaarplassen	-	-	AERIUS-berekening

2.1 Conclusie

Het plangebied biedt geschikte verblijfplaatsen voor kleine en grote gebouwbewonende vleermuissoorten, zoals de gewone dwergvleermuis, ruige dwergvleermuis, meervleermuis, laatvlieger en rosse vleermuis. Daarnaast bieden de woningen potentiële vaste verblijfplaatsen voor de huismus. Tot slot bieden de platte kiezeldaken geschikte verblijfplaatsen voor dakbroeders als zilvermeeuw en scholekster. Negatieve effecten zoals verstoring door licht, geluid en trillingen tot het verloren gaan van verblijfplaatsen is niet uit te sluiten. Dit is in strijd met de Wet natuurbescherming.

2.2 Advies

Wij adviseren aanvullend onderzoek volgens de landelijke geldende protocollen voor de volgende soorten: gewone dwergvleermuis, ruige dwergvleermuis, meervleermuis, laatvlieger rosse vleermuis, gierzwaluw en de huismus. Dit onderzoek heeft een globale doorlooptijd van april tot oktober. Aan de hand van deze aanvullende onderzoeken kan bepaald worden of de werkzaamheden ontheffingsplichtig zijn.

Voor vogels zonder jaarrond beschermde nesten is het advies om buiten het broedseizoen te werken, om zo negatieve effecten op deze soorten te voorkomen. Werken binnen het broedseizoen is enkel mogelijk indien er geen bezette nesten worden verstoord. Indien er binnen het broedseizoen gewerkt wordt, dan dient voorafgaand aan de werkzaamheden door een ecologische deskundige gecontroleerd te worden of broedende vogels aanwezig zijn binnen het plangebied.

De zorgplicht uit de Wet natuurbescherming dient ten alle tijden in acht genomen te worden (bijlage I). Deze geldt ook als er een vrijstelling is voor een soort of als er een ontheffing verleend is.

Ten aanzien van het Natura 2000-gebieden worden geen negatieve effecten verwacht door verstoring van licht, geluid en trilling vanwege de afstand. Gezien de grootte van de werkzaamheden zijn negatieve effecten door het toedoen

van stikstofdepositie niet uit te sluiten. De exacte stikstofuitstoot van de werkzaamheden dient te worden berekend middels een stikstofberekening (AERIUS-berekening).

3 Onderzoeksmethode

In dit hoofdstuk wordt ingegaan op het doel van het onderzoek en de gevolgde methode voor de bureaustudie en het veldonderzoek.

3.1 Doel van het onderzoek

Het doel van de flora- en faunascan is het opsporen van eventuele strijdigheden van de voorgenomen werkzaamheden met de natuurwetgeving. Gekeken wordt naar welke middelen gebruikt zijn om te komen tot een advies ten aanzien van de geplande werkzaamheden.

3.2 Veld- en bureauonderzoek

Om eventuele strijdigheden met de Wnb te kunnen aantonen is een verkennende scan uitgevoerd van het plangebied en de directe omgeving (<1km). Hierbij is onderzocht wat de afstand tot beschermde natuurgebieden is en welke effecten de geplande werkzaamheden hierop kunnen hebben. Middels een veldverkenning en gegevens van Nationale Databank Flora en Fauna en waarneming.nl is de aanwezigheid van leefgebied van beschermde soorten geanalyseerd. Het aantonen of uitsluiten van een leefgebied van een beschermde soort is van belang om de potentiële negatieve effecten van de werkzaamheden te kunnen beoordelen. Aanvullend worden waargenomen soorten genoteerd. Deze waarnemingen zijn uit de aard der zaak niet volledig.

Het plangebied is bezocht op 27 januari 2023 om 12:11 uur en is uitgevoerd door [REDACTED]. Tijdens het bezoek waren de volgende weersomstandigheden:

- Temperatuur: 4 °C
- Bewolking en bedekkingsgraad: Half bewolkt, 50 procent
- Neerslag: Geen
- Windrichting en windkracht: NO, 2 Beaufort

3.3 Werkwijze

Om bovenstaand doel te bereiken, zijn de volgende werkstappen doorlopen:

- bureaustudie;
- veldverkenning in het plangebied waarbij een analyse is gemaakt van de aanwezige leefgebieden. Het leefgebied is een indicatie van welke beschermde soorten zijn te verwachten.
- aanvullend worden waargenomen soorten genoteerd. Deze waarnemingen zijn uit de aard der zaak niet volledig;
- opstellen van een lijst van de mogelijk voorkomende beschermde soorten;
- effectanalyse;
- formuleren van een conclusie of er sprake is van een conflict met de Wet natuurbescherming;
- zo nodig: advies voor nader onderzoek;
- zo nodig: advies met betrekking tot mitigerende en compenserende maatregelen.

4 Beschermde natuurgebieden

Tijdens de bureaustudie is gekeken naar de vraag of natuurgebieden in de omgeving van de planlocatie voorkomen. In dit hoofdstuk wordt ingegaan op de Natura 2000-gebieden en de Natuurnetwerk Nederland (NNN) gebieden. Hierbij wordt gekeken naar de afstand van deze gebieden tot het plangebied. Zo kan bepaald worden of de geplande werkzaamheden mogelijk invloed hebben op de natuurwaarden van de beide gebieden.

4.1 Natura 2000-gebieden in de omgeving van het plangebied

Het plangebied ligt op 4,5 kilometer afstand van het Natura 2000 gebied Lepelaarplassen, welke onder de bescherming van de Wet natuurbescherming valt (Figuur 2). Vanwege deze afstand is geen effect te verwachten op de instandhoudingsdoelstellingen van doelsoorten en habitattypen die in het kader van de Wet natuurbescherming aangewezen zijn als gevolg van verstoring door geluid, licht en andere verstoringfactoren. Gezien de grootte en de aard van de werkzaamheden is een negatief effect door het toedoen van stikstofdepositie niet uit te sluiten. De exacte stikstofuitstoot van de geplande werkzaamheden dient te worden berekend middels een stikstofberekening (AERIUS-berekening).

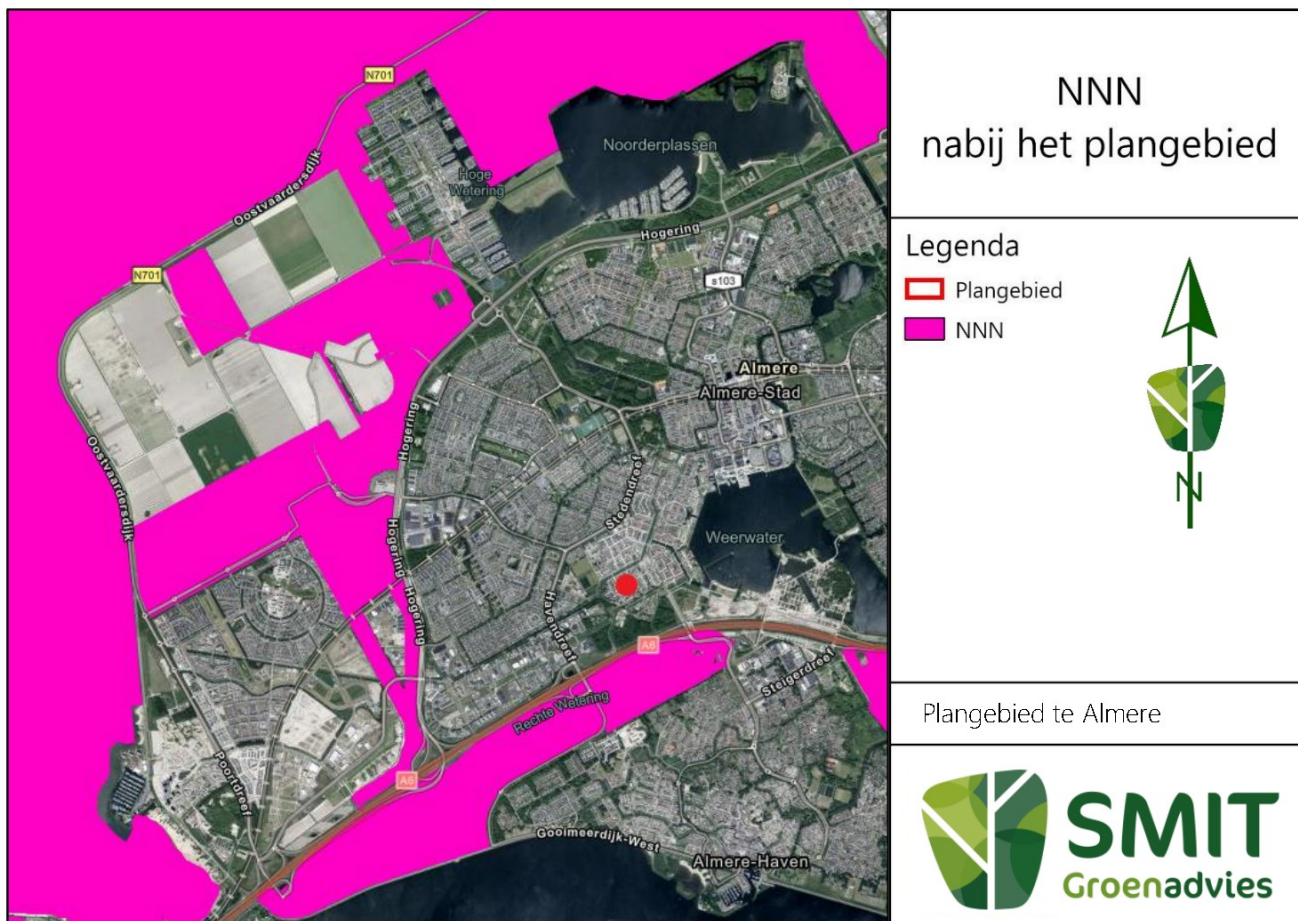

Figuur 2: Het plangebied in Almere ten opzichte van de Natura 2000-gebieden.

4.2 Natuurnetwerk Nederland (NNN) gebieden in de omgeving van het plangebied

Natuurnetwerk Nederland (NNN) gebieden zijn aangewezen gebieden waarin de natuur voorrang heeft, ook grote wateren met natuurwaarden zijn meegenomen. De provincie werkt aan het behoud en de ontwikkeling van deze gebieden. Dit wordt gedaan in samenwerking met natuur beherende organisaties, boeren, gemeenten en waterschappen. Het doel is een betere verbinding tussen natuurgebieden en het omringende agrarisch gebied ter vervolmaking van de biodiversiteit. Het dichtstbijzijnde NNN-gebied ligt op 600 meter afstand (Figuur 3). Gezien de ligging en afstand tot van het plangebied kunnen negatieve effecten als versnippering en verlies van oppervlakte op het NNN-gebied worden uitgesloten.

Figuur 3: Het plangebied te Almere ten opzichte van de NNN-gebieden.

5 Resultaten uit veld- en bureauonderzoek

In dit hoofdstuk worden de resultaten die verkregen zijn uit het veldonderzoek gecombineerd met gegevens uit de bureaustudie naar beschermde soorten. Tijdens het veldonderzoek is gekeken naar gaten, kieren en spleten in de woningen welke zouden kunnen dienen als potentiële vaste verblijfplaats voor beschermde diersoorten. Bijvoorbeeld open stootvoegen voor vleermuizen, dakgoot voor huismus en overstaande kantpannen voor gierzwaluwen. Via verspreidingsgegevens van historische waarnemingen (2018 tot heden) is gekeken of beschermde diersoorten voorkomen. De te verwachten soorten worden hieronder per soortgroep nader behandeld.

5.1 Vleermuizen

Uit de verspreidingsgegevens van NDFP komt naar voren dat er verschillende waarnemingen van vleermuizen in en om het plangebied zijn. Het gaat hier om waarnemingen van de gewone dwergvleermuis, ruige dwergvleermuis, meervleermuis, laatvlieger en rosse vleermuis.

Gezien het plangebied uit drie typen woningen bestaat zijn verschillende geschikte openingen aan de woningen waargenomen, welke toegang kunnen geven tot potentiële vaste verblijfplaatsen van vleermuizen. Aan de woningen met zowel een plat en een schuin dak zijn openingen bij overstaande kantpannen en open stootvoegen waargenomen welke potentieel toegang bieden tot vaste verblijfplaatsen voor zowel kleine als grotere gebouwbewonende soorten (Figuur 4 & 5).

Verder zijn twee typen woningen welke beide een plat dak hebben. Het ene type woning heeft houten gevelbekleding en de andere niet. Bij de woningen zonder houten gevelbekleding zijn open stootvoegen bij de ramen aanwezig, welke toegang kunnen geven tot potentiële vaste verblijfplaatsen voor kleine gebouwbewonende soorten zoals de gewone dwergvleermuis.

De woningen met houten gevelbekleding hebben geen zichtbare openingen voor vleermuizen. Tot slot zijn potentiële vliegroutes en foerageergebieden waargenomen in en om het plangebied. De watergang ten noorden van het plangebied vormt samen met de woningen een lijnvormig element, welke gebruikt kan worden als vlieg- en of foerageerroute (Figuur 6). Daarnaast zijn de bomen in het plangebied en het park Boxtelplein geschikt als foerageergebied voor vleermuizen (Figuur 7).

Figuur 4: Open stootvoegen.

Figuur 5: Ruimte bij overstaande kantpannen.

Figuur 6: Watergang ten noorden van het plangebied.

Figuur 7: Boxtelplein.

5.2 Vogels met jaarrond beschermde nesten

Uit de verspreidingsgegevens van NDFF komt naar voren dat verschillende vogels met jaarrond beschermde nesten zijn waargenomen in en om het plangebied. De soorten die waargenomen zijn, zijn de boerenzwaluw, huismus, blauwe reiger, gierzwaluw, buizerd en de kerkuil. Van deze soorten zijn de huismus en de gierzwaluw soorten die vaak van woningen gebruik maken als verblijfplaats.

Tijdens het veldbezoek zijn huismussen gehoord maar niet gezien, ook zijn geen gierzwaluwen waargenomen binnen het plangebied (gezien de datum van het veldbezoek niet opmerkelijk). Voor de gierzwaluw zijn geen potentiële vaste verblijfplaatsen waargenomen. De ruimte bij de overstaande kantpannen is groot genoeg voor de gierzwaluw om gebruik van te maken (Figuur 5).

De huismus is gebaat bij een hellend pannendak, welke bereikbaar is via de dakgoot. De woningen in het plangebied mét een dakgoot en een hellend pannendak zijn geschikt voor de huismus (Figuur 8). De woningen met plat dak zijn ongeschikt.

Figuur 8: Dakgoot geschikt voor de huismus.

5.3 Vogels zonder jaarrond beschermde nesten

Uit de verspreidingsgegevens van NDFF komt naar voren dat soorten als de houtduif, Turkse tortel, zwartkop, kleine mantelmeeuw, putter en de merel. Tijdens het veldbezoek zijn de houtduif en de kauw waargenomen. Uit de gegevens van Alliantie komt naar voren dat het merendeel van de woningen grind op de daken heeft liggen. Dit is uitstekend voor dakbroeders zoals meeuwen en scholeksters. Daarnaast is het mogelijk dat andere vogels zonder jaarrond beschermde nesten gebruik maken van de groenelementen in de omgeving om in te rusten, foerageren of nestelen.

5.4 Amfibieën, reptielen en vissen

In de NDFF zijn geen waarnemingen van algemene amfibieën, reptielen en vissen bekend. Het geschikte biotoop voor deze groepen ontbreekt, er is geen open water of nat droog gradiënt aanwezig en er zijn ook geen zonnige stenige ruigtes aanwezig. De aanwezigheid van amfibieën, reptielen en vissen in het plangebied kan worden uitgesloten.

5.5 Grondgebonden zoogdieren

In de NDFF zijn geen waarnemingen bekend van grondgebonden zoogdieren. In deze stedelijke omgeving worden soorten verwacht die in omgeving van mensen leven, zoals algemene muissoorten en de bruine rat. Dit zijn geen beschermde soorten. Voor deze soorten geldt wel de zorgplicht. Tijdens het veldbezoek zijn geen grondgebonden zoogdieren waargenomen. Ook is het biotoop niet aanwezig door verregaande versnippering, verstening van het gebied en dominante aanwezigheid van de mens. Beschermde grondgebonden zoogdieren, zoals marterachtigen, worden niet verwacht in het plangebied. In het plangebied zijn geen hollen aangetroffen welke door marterachtigen als verblijfplaats gebruikt kunnen worden.

5.6 Dagvlinders en libellen

Uit de gegevens van de NDFF is gebleken dat er geen beschermde dagvlinders of libellen voorkomen in de omgeving van het plangebied. Door het sterk versnipperde en verstedelijkte karakter van de omgeving van het plangebied en het ontbreken van geschikt biotoop (bloemplanten voor dagvlinders en oevers voor libellen) is het voorkomen van dagvlinders of libellen in het plangebied uitgesloten.

5.7 Conclusie resultaten

Er zijn mogelijke verblijfplaatsen voor de huismuis, gewone dwergvleermuis, ruige dwergvleermuis en laatvlieger waargenomen. Voor andere beschermde soorten zijn geen mogelijke verblijfplaatsen waargenomen aan de woningen binnen het plangebied.

6 Effecten

In dit hoofdstuk worden de effecten van de geplande werkzaamheden op de aanwezige flora en fauna in het plangebied behandeld. Een conclusie over de effecten kan getrokken worden op basis van het bureauonderzoek en het veldbezoek. Hierbij wordt gekeken naar eventuele strijdigheden met de Wet natuurbescherming. De soortgroepen die mogelijk hinder ondervinden van de werkzaamheden worden per soortgroep beschreven.

6.1 Vleermuizen

Er zijn potentiële vaste verblijfplaatsen waargenomen voor kleine en grote gebouwbewonende vleermuissoorten, zoals de gewone dwergvleermuis, ruige dwergvleermuis en laatvlieger. Gezien de aard van de werkzaamheden (vervangen dak en vervangen/herstellen goot) zijn negatieve effecten niet uit te sluiten. Negatieve effecten zoals verstoring door licht, geluid en trillingen tot het verloren gaan van verblijfplaatsen is mogelijk. Dit is in strijd met de Wet natuurbescherming.

Gezien de aard van de werkzaamheden blijven de foerageergebieden en lijnvormige elementen binnen het plangebied in stand. Negatieve effecten op foerageergebied en vliegroutes worden uitgesloten.

6.2 Vogels met jaarrond beschermde nesten

Er zijn potentiële vaste verblijfplaatsen waargenomen van de huismus en gierzwaluw binnen het plangebied. Bij het vervangen van het dak en het herstellen/vervangen van de goot gaan eventuele verblijfplaatsen verloren. Negatieve effecten op de huismus en gierzwaluw zijn te verwachten. Dit is strijd met de Wet natuurbescherming.

6.3 Vogels zonder jaarrond beschermde nesten

Indien vogels zonder jaarrond beschermde nesten gebruik maken van de daken om op te broeden zullen de voorgenomen werkzaamheden negatieve effecten op deze soorten. Dit is in strijd met de Wet natuurbescherming.

7 Literatuur

BIJ12. (2017). *Kennisdocument Gewone dwergvleermuis*. Utrecht: BIJ12.

BIJ12. (2023). *Kennisdocument Huismus*. Utrecht: BIJ12.

BIJ12. (2017). *Kennisdocument Gierzwaluw*. Utrecht: BIJ12.

Ecologica. (2021). *Lijst beschermde soorten Wet natuurbescherming*. Geraadpleegd op 31-01-2023.

NDFF (z.d.). *Nationale Databank Flora en Fauna*. Geraadpleegd op 31-01-2023, van [NDFF-ecogrid.nl/uitvoerportaal](https://ndff-ecogrid.nl/uitvoerportaal).

RVO. (2021). *Indicatieve lijst jaarrond beschermde vogelnesten*. geraadpleegd op 31-01-2023, van <https://www.rvo.nl/sites/default/files/2021/04/Lijst-jaarrond-beschermde-vogelnesten.pdf>.

Waarneming.nl (z.d.). *Waarneming.nl*. Geraadpleegd op 31-01-2023, van <https://www.waarneming.nl>.

Bijlages

Bijlage I Wettelijk kader

Algemeen

De Wet natuurbescherming (Wnb) is gericht op het beschermen en ontwikkelen van natuur en het behouden en herstellen van de biologische diversiteit. Hiernaast ook het doelmatig beheren, gebruiken en ontwikkelen van natuur van maatschappelijke functies en het verzekeren van een samenhangend beleid. Het 'nee, tenzij' principe in de wet betekent dat activiteiten verboden zijn met negatieve effecten op de flora en fauna. Van het verbod 'Nee' kan worden afgeweken door 'tenzij', met een ontheffing of een vrijstelling. Het verlenen van deze ontheffing of de vrijstelling valt onder de bevoegdheden van de provincie.

Zorgplicht

In de Wnb is de zorgplicht ingevoegd. Er dient voldoende zorg in acht genomen te worden voor Natura 2000-gebieden (N2000), bijzondere nationale natuurgebieden en voor in het wild levende planten en dieren en de directe leefomgeving van deze planten en dieren. Voordat handelingen uitgevoerd worden, dient er in ieder geval redelijkerwijs een vermoeden te zijn van de aanwezige planten en dieren en de nadelige gevolgen van het handelen op de planten en dieren. Deze nadelige gevolgen of effecten op de aanwezige planten en dieren moeten in alle gevallen tot het minimale beperkt worden. Dit geldt ook als er een vrijstelling is voor een soort of als er een ontheffing verleend is.

Beschermingsregimes

Er zijn drie algemene beschermingsregimes in de Wnb waarin de voorschriften van de Vogelrichtlijn, Habitatrichtlijn, het Verdrag van Bonn en het verdrag van Bern zijn opgenomen. Hiernaast is er een aanvulling gedaan met voorschriften voor soorten die niet onder de eerder genoemde richtlijnen en verdragen vallen maar wel van nationaal belang zijn. De beschermingsregimes van de Wnb zijn:

- 1 Vogels. Alle van nature in Nederland in het wild levende vogels zijn beschermd onder de Vogelrichtlijn.
- 2 Dieren en planten. Soorten, niet vogels zijnde, van de Habitatrichtlijn Bijlage IV onderdeel a, het Verdrag van Bern bijlage II en het Verdrag van Bonn bijlage I, voor zover hun natuurlijke verspreidingsgebied zich in Nederland bevindt.
- 3 Overige soorten. Soorten die vanuit nationaal belang beschermd zijn.

Het eerste beschermingsregime valt onder artikel 3.1 waarin de volgende verbodsbepalingen zijn opgenomen:

3.1. Lid 1. Het is verboden opzettelijk van nature in Nederland in het wild levende vogels te doden of te vangen

3.1. Lid 2. Het is verboden opzettelijk nesten, rustplaatsen en eieren van vogels te vernielen of te beschadigen, of nesten van vogels weg te nemen.

3.1. Lid 3. Het is verboden eieren van vogels te rapen en deze onder zich te hebben.

3.1. Lid 4. Het is verboden vogels opzettelijk te verstoren. Het vierde lid is niet van toepassing indien de storing niet van wezenlijke invloed is op de staat van instandhouding van de desbetreffende vogelsoort.

Het tweede beschermingsregime valt onder artikel 3.5 waarin de volgende verbodsbepalingen zijn opgenomen:

3.5. Lid 1. Het is verboden in het wild levende soorten in hun natuurlijk verspreidingsgebied opzettelijk te doden of te vangen.

3.5. Lid 2. Het is verboden dieren opzettelijk te verstoren.

3.5. Lid 3. Het is verboden eieren van dieren in de natuur opzettelijk te vernielen of te rapen.

3.5. Lid 4. Het is verboden voorplantingsplaatsen of rustplaatsen van dieren te beschadigen of te vernielen.

3.5. Lid 5. Het is verboden plantensoorten in hun natuurlijke verspreidingsgebied opzettelijk te plukken en te verzamelen, af te snijden, te ontwortelen of te vernielen.

Het derde beschermingsregime valt onder artikel 3.10 waarin de volgende verbodsbepalingen zijn opgenomen:
3.10. Lid 1a-c. Het is verboden opzettelijk dieren te doden of te vangen, vaste voortplantingsplaatsen of rustplaatsen opzettelijk te beschadigen of te vernielen en het is verboden vaatplanten in de natuurlijke verspreidingsgebieden opzettelijk te plukken en te verzamelen, af te snijden, te ontwortelen of te vernielen.

Ontheffingen en vrijstellingen

In sommige gevallen is het mogelijk om af te wijken van de verbodsbepalingen. Dit gebeurt door middel van een ontheffing of een vrijstelling. Er zijn drie eisen waaraan voldaan moet worden om in aanmerking te komen voor een ontheffing of een vrijstelling.

1. Het overtreden van de verbodsartikelen kan niet worden voorkomen doordat er geen bevredigende alternatieve oplossing voorhanden is.
2. Er is een wettelijk belang zoals ruimtelijke ontwikkelingen, bestendig beheer of volksgezondheid.
3. De activiteit mag geen afbreuk doen aan de gunstige staat van instandhouding van een soort.

Houtopstanden

Het is verboden houtopstanden geheel of gedeeltelijk te vellen of te doen vellen. Dit geldt ook voor het rooien of verrichten van handelingen die tot ernstige beschadigingen of dood van bomen kunnen leiden. Onder een houtopstand wordt verstaan:

- Bossen die buiten de 'bebouwde kom Boswet' liggen. (Wordt gemeentelijk vastgesteld met goedkeuring van de provincie.);
- Beplantingen van bomen groter dan 10 are (1.000m²);
- 20 bomen in een rij (rijbeplanting).

Er is meldingsplicht en herplantplicht bij het verwijderen van houtopstanden. Een kapmelding is verplicht bij het kappen van een boom buiten de bebouwde kom op het moment dat de boom onderdeel is van een houtopstand. De herplantplicht is één op één met uitzondering van het realiseren van een N2000- gebied hiervoor geldt de herplantplicht niet. Het melden van de voorgenomen kap van een houtopstand is niet altijd noodzakelijk in de volgende gevallen:

- Houtopstanden die binnen de gemeentelijke gestelde grenzen valt;
- Houtopstanden in tuinen en op erven;
- Fruitbomen en windschermen om boomgaarden;
- Naaldbomen, indien niet ouder dan 20 jaar;
- Kweekgoed;
- Het dunnen van houtopstanden;
- Beplantingen bestaande uit wilgen, populieren, elzen of essen die bedoeld zijn voor productie;
- Wegbeplantingen, beplantingen langs waterwegen, eenrijige beplantingen langs landbouwgronden, mits deze uit populieren of wilgen bestaat;
- Het aanleggen van ranggangen op natuurterreinen;
- Het vellen en herplanten op wijze van een goedgekeurde gedragscode;
- Het vellen ter uitvoering van een instandhoudingsmaatregel of een passende maatregel.

Bijlage II Beknopte samenvatting Wet natuurbescherming

De Wet natuurbescherming geeft aan dat het wenselijk is te komen tot een integraal en vereenvoudigd wettelijk kader voor het behoud van de biologische diversiteit en een duurzaam gebruik van de bestanddelen daarvan en ter uitvoering van richtlijn 92/43/EEG van de Raad van 21 mei 1992 inzake de instandhouding van de natuurlijke habitats en de wilde flora en fauna (PbEG 1992, L 206), richtlijn 2009/147/EG van het Europees Parlement en de Raad van 30 november 2009 inzake het behoud van de vogelstand (PbEU 2010, L 20) en diverse verdragen inzake de biologische diversiteit en de bescherming van bedreigde dier- en plantensoorten en hun natuurlijke leefomgeving.

In de Wet natuurbescherming zijn 3 (oude) wetten samengevoegd. Het betreft de natuurbeschermingswet, Flora- en Faunawet en boswet. Voor uitvoering van de quickscan is hoofdstuk 3 van de Wet natuurbescherming van belang, te weten Hoofdstuk 3 Soorten.

De wet maakt onderscheid tussen verschillende typen werkzaamheden en onderscheidt de daarbij beschermde soorten in tabellen.

Altijd geldt de zorgplicht

Ongeacht de activiteit en de soort dient voldoende zorg in acht genomen te worden voor de in het wild levende dieren en planten en hun directe leefomgeving. De zorgplicht stelt dat "Een ieder neemt voldoende zorg in acht voor Natura 2000-gebieden, bijzondere nationale natuurgebieden en voor in het wild levende dieren en planten en hun directe leefomgeving" en dit houdt in dat "een ieder die weet of redelijkerwijs kan vermoeden dat door zijn handelen of nalaten nadelige gevolgen kunnen worden veroorzaakt voor een Natura 2000-gebied, een bijzonder nationaal natuurgebied of voor in het wild levende dieren en planten: dergelijke handelingen achterwege laat, dan wel, indien dat achterwege laten redelijkerwijs niet kan worden geveerd, de noodzakelijke maatregelen treft om die gevolgen te voorkomen, of voor zover die gevolgen niet kunnen worden voorkomen, deze zoveel mogelijk beperkt of ongedaan maakt."

Tabellen provincie Flevoland

Beschermde soorten provincie Flevoland

In deze lijsten zijn de beschermde soorten en vrijgestelde soorten te raadplegen voor de provincie Flevoland. Voor soorten van de overige provincies wordt verwezen naar de website van de betreffende provincie.

Beschermingsregime andere soorten

Onder dit beschermingsregime vallen de nationaal beschermde soorten als bedoeld in artikel 3.10 van de Wet natuurbescherming.

Soortgroep	Nederlandse naam	Wetenschappelijke naam	Bescherming
Amfibieën	alpenwatersalamander	Mesotriton alpestris	Andere soorten (bijlage A van de wet)
Amfibieën	vinpootsalamander	Lissotriton helveticus	Andere soorten (bijlage A van de wet)
Amfibieën	vuursalamander	Salamandra salamandra	Andere soorten (bijlage A van de wet)
Insecten-dagvlinders	aardbeivlinder	Pyrgus malvae	Andere soorten (bijlage A van de wet)
Insecten-dagvlinders	bosparemoervlinder	Melitaea athalia	Andere soorten (bijlage A van de wet)
Insecten-dagvlinders	bruin dikkopje	Erynnis tages	Andere soorten (bijlage A van de wet)
Insecten-dagvlinders	bruine eikenpage	Satyrium ilicis	Andere soorten (bijlage A van de wet)
Insecten-dagvlinders	duinparemoervlinder	Argynnis niobe	Andere soorten (bijlage A van de wet)
Insecten-dagvlinders	gentiaanblauwtje	Maculinea alcon	Andere soorten (bijlage A van de wet)
Insecten-dagvlinders	grote paremoervlinder	Argynnis aglaja	Andere soorten (bijlage A van de wet)
Insecten-dagvlinders	grote vos	Nymphalis polychloros	Andere soorten (bijlage A van de wet)
Insecten-dagvlinders	grote weerschijnvlinder	Apatura iris	Andere soorten (bijlage A van de wet)
Insecten-dagvlinders	iepenpage	Satyrium w-album	Andere soorten (bijlage A van de wet)
Insecten-dagvlinders	kleine heivlinder	Hipparchia statilinus	Andere soorten (bijlage A van de wet)

Insecten-dagvlinders	kleine ijsvogelvinder	<i>Limenitis camilla</i>	Andere soorten (bijlage A van de wet)
Insecten-dagvlinders	kommavinder	<i>Hesperia comma</i>	Andere soorten (bijlage A van de wet)
Insecten-dagvlinders	sleedoornpage	<i>Thecla betulae</i>	Andere soorten (bijlage A van de wet)
Insecten-dagvlinders	spiegeldikkopje	<i>Heteropterus morpheus</i>	Andere soorten (bijlage A van de wet)
Insecten-dagvlinders	veenbesblauwtje	<i>Plebejus optilete</i>	Andere soorten (bijlage A van de wet)
Insecten-dagvlinders	veenbesparelmoervinder	<i>Boloria aquilonaris</i>	Andere soorten (bijlage A van de wet)
Insecten-dagvlinders	veenhooibeestje	<i>Coenonympha tullia</i>	Andere soorten (bijlage A van de wet)
Insecten-dagvlinders	veldparelmoervinder	<i>Melitaea cinxia</i>	Andere soorten (bijlage A van de wet)
Insecten-dagvlinders	zilveren maan	<i>Boloria selene</i>	Andere soorten (bijlage A van de wet)
Insecten-kevers	vliegend hert	<i>Lucanus cervus</i>	Andere soorten (bijlage A van de wet)
Insecten-libellen	beekkrombout	<i>Gomphus vulgatissimus</i>	Andere soorten (bijlage A van de wet)
Insecten-libellen	bosbeekjuffer	<i>Calopteryx virgo</i>	Andere soorten (bijlage A van de wet)
Insecten-libellen	donkere waterjuffer	<i>Coenagrion armatum</i>	Andere soorten (bijlage A van de wet)
Insecten-libellen	gevlekte glanslibel	<i>Somatochlora flavomaculata</i>	Andere soorten (bijlage A van de wet)
Insecten-libellen	gewone bronlibel	<i>Cordulegaster boltonii</i>	Andere soorten (bijlage A van de wet)
Insecten-libellen	hoogveenglanslibel	<i>Somatochlora arctica</i>	Andere soorten (bijlage A van de wet)
Insecten-libellen	kempense heidelibel	<i>Sympetrum depressiusculum</i>	Andere soorten (bijlage A van de wet)
Insecten-libellen	speerwaterjuffer	<i>Coenagrion hastulatum</i>	Andere soorten (bijlage A van de wet)
Kreeftachtigen	europese rivierkreeft	<i>Astacus astacus</i>	Andere soorten (bijlage A van de wet)
Reptielen	adder	<i>Vipera berus ssp. berus</i>	Andere soorten (bijlage A van de wet)
Reptielen	hazelworm	<i>Anguis fragilis</i>	Andere soorten (bijlage A van de wet)
Reptielen	levendbarende hagedis	<i>Zootoca vivipara</i>	Andere soorten (bijlage A van de wet)
Reptielen	ringslang	<i>Natrix natrix</i>	Andere soorten (bijlage A van de wet)
Vissen	beekdonderpad	<i>Cottus rhenanus</i>	Andere soorten (bijlage A van de wet)
Vissen	beekprik	<i>Lampetra planeri</i>	Andere soorten (bijlage A van de wet)
Vissen	elrits	<i>Phoxinus phoxinus</i>	Andere soorten (bijlage A van de wet)
Vissen	gestippelde alver	<i>Alburnoides bipunctatus</i>	Andere soorten (bijlage A van de wet)
Vissen	grote modderkruiper	<i>Misgurnus fossilis</i>	Andere soorten (bijlage A van de wet)
Vissen	kwabaal	<i>Lota lota</i>	Andere soorten (bijlage A van de wet)
Zoogdieren-landzoogdieren	boomarter	<i>Martes martes</i>	Andere soorten (bijlage A van de wet)
Zoogdieren-landzoogdieren	bunzing	<i>Mustela putorius</i>	Andere soorten (bijlage A van de wet)
Zoogdieren-landzoogdieren	damhert	<i>Dama dama</i>	Andere soorten (bijlage A van de wet)
Zoogdieren-landzoogdieren	das	<i>Meles meles</i>	Andere soorten (bijlage A van de wet)
Zoogdieren-landzoogdieren	edelhert	<i>Cervus elaphus</i>	Andere soorten (bijlage A van de wet)
Zoogdieren-landzoogdieren	eekhoorn	<i>Sciurus vulgaris</i>	Andere soorten (bijlage A van de wet)
Zoogdieren-landzoogdieren	eikelmuis	<i>Eliomys quercinus</i>	Andere soorten (bijlage A van de wet)
Zoogdieren-landzoogdieren	grote bosmuis	<i>Apodemus flavicollis</i>	Andere soorten (bijlage A van de wet)
Zoogdieren-landzoogdieren	hermelijn	<i>Mustela erminea</i>	Andere soorten (bijlage A van de wet)
Zoogdieren-landzoogdieren	molmuis	<i>Arvicola scherman</i>	Andere soorten (bijlage A van de wet)
Zoogdieren-landzoogdieren	steenarter	<i>Martes foina</i>	Andere soorten (bijlage A van de wet)
Zoogdieren-landzoogdieren	veldspitsmuis	<i>Crocidura leucodon</i>	Andere soorten (bijlage A van de wet)
Zoogdieren-landzoogdieren	waterspitsmuis	<i>Neomys fodiens</i>	Andere soorten (bijlage A van de wet)
Zoogdieren-landzoogdieren	wezel	<i>Mustela nivalis</i>	Andere soorten (bijlage A van de wet)
Zoogdieren-landzoogdieren	wild zwijn	<i>Sus scrofa</i>	Andere soorten (bijlage A van de wet)
Zoogdieren-zeezoogdieren	gewone zeehond	<i>Phoca vitulina</i>	Andere soorten (bijlage A van de wet)
Zoogdieren-zeezoogdieren	grijze zeehond	<i>Halichoerus grypus</i>	Andere soorten (bijlage A van de wet)
Sporenplanten-varens	blaasvaren	<i>Cystopteris fragilis</i>	Andere soorten (bijlage B van de wet)
Sporenplanten-varens	groensteel	<i>Asplenium viride</i>	Andere soorten (bijlage B van de wet)
Sporenplanten-varens	schubvaren	<i>Ceterach officinarum</i>	Andere soorten (bijlage B van de wet)
Zaadplanten	akkerboterbloem	<i>Ranunculus arvensis</i>	Andere soorten (bijlage B van de wet)
Zaadplanten	akkerdoornzaad	<i>Torilis arvensis</i>	Andere soorten (bijlage B van de wet)
Zaadplanten	akkerogentroost	<i>Odontites vernus subsp. vernus</i>	Andere soorten (bijlage B van de wet)
Zaadplanten	beklierde ogentroost	<i>Euphrasia rostkoviana</i>	Andere soorten (bijlage B van de wet)

Zaadplanten	berggamander	Teucrium montanum	Andere soorten (bijlage B van de wet)
Zaadplanten	bergnachtorchis	Platanthera montana	Andere soorten (bijlage B van de wet)
Zaadplanten	blauw guichelheil	Anagallis arvensis subsp. foemina	Andere soorten (bijlage B van de wet)
Zaadplanten	bokkenorchis	Himantoglossum hircinum	Andere soorten (bijlage B van de wet)
Zaadplanten	bosboterbloem	Ranunculus polyanthemos subsp. nemorosus	Andere soorten (bijlage B van de wet)
Zaadplanten	bosdravik	Bromopsis ramosa subsp. benekenii	Andere soorten (bijlage B van de wet)
Zaadplanten	brave hendrik	Chenopodium bonus-henricus	Andere soorten (bijlage B van de wet)
Zaadplanten	brede wolfsmelk	Euphorbia platyphyllos	Andere soorten (bijlage B van de wet)
Zaadplanten	breed wollegras	Eriophorum latifolium	Andere soorten (bijlage B van de wet)
Zaadplanten	bruinrode wespenorchis	Epipactis atrorubens	Andere soorten (bijlage B van de wet)
Zaadplanten	dennenorchis	Goodyera repens	Andere soorten (bijlage B van de wet)
Zaadplanten	dreps	Bromus secalinus	Andere soorten (bijlage B van de wet)
Zaadplanten	echte gamander	Teucrium chamaedrys subsp. germanicum	Andere soorten (bijlage B van de wet)
Zaadplanten	franjugentiaan	Gentianella ciliata	Andere soorten (bijlage B van de wet)
Zaadplanten	geelgroene wespenorchis	Epipactis muelleri	Andere soorten (bijlage B van de wet)
Zaadplanten	geplooid vrouwenmantel	Alchemilla subcrenata	Andere soorten (bijlage B van de wet)
Zaadplanten	getande veldsla	Valerianella dentata	Andere soorten (bijlage B van de wet)
Zaadplanten	gevekt zonneroosje	Tuberaria guttata	Andere soorten (bijlage B van de wet)
Zaadplanten	glad biggenkruid	Hypochaeris glabra	Andere soorten (bijlage B van de wet)
Zaadplanten	gladde zegge	Carex laevigata	Andere soorten (bijlage B van de wet)
Zaadplanten	groene nachtorchis	Coeloglossum viride	Andere soorten (bijlage B van de wet)
Zaadplanten	groot spiegelklokje	Legousia speculum-veneris	Andere soorten (bijlage B van de wet)
Zaadplanten	grote bosaardbei	Fragaria moschata	Andere soorten (bijlage B van de wet)
Zaadplanten	grote leeuwenklauw	Aphanes arvensis	Andere soorten (bijlage B van de wet)
Zaadplanten	honingorchis	Herminium monorchis	Andere soorten (bijlage B van de wet)
Zaadplanten	kalkboterbloem	Ranunculus polyanthemos subsp. polyanthemoides	Andere soorten (bijlage B van de wet)
Zaadplanten	kalketrip	Centaurea calcitrapa	Andere soorten (bijlage B van de wet)
Zaadplanten	karthuiseranjer	Dianthus carthusianorum	Andere soorten (bijlage B van de wet)
Zaadplanten	karwijselie	Selinum carvifolia	Andere soorten (bijlage B van de wet)
Zaadplanten	kleine ereprijs	Veronica verna	Andere soorten (bijlage B van de wet)
Zaadplanten	kleine schorseneer	Scorzonera humilis	Andere soorten (bijlage B van de wet)
Zaadplanten	kleine wolfsmelk	Euphorbia exigua	Andere soorten (bijlage B van de wet)
Zaadplanten	kluwenklokje	Campanula glomerata	Andere soorten (bijlage B van de wet)
Zaadplanten	knollathyrus	Lathyrus linifolius	Andere soorten (bijlage B van de wet)
Zaadplanten	knolspirea	Filipendula vulgaris	Andere soorten (bijlage B van de wet)
Zaadplanten	korensla	Arnosaris minima	Andere soorten (bijlage B van de wet)
Zaadplanten	kranskarwij	Carum verticillatum	Andere soorten (bijlage B van de wet)
Zaadplanten	kruiptijm	Thymus praecox	Andere soorten (bijlage B van de wet)
Zaadplanten	lange zonnedauw	Drosera longifolia	Andere soorten (bijlage B van de wet)
Zaadplanten	liggende ereprijs	Veronica prostrata	Andere soorten (bijlage B van de wet)
Zaadplanten	moerasgamander	Teucrium scordium	Andere soorten (bijlage B van de wet)
Zaadplanten	muurbloem	Erysimum cheiri	Andere soorten (bijlage B van de wet)
Zaadplanten	naakte lathyrus	Lathyrus aphaca	Andere soorten (bijlage B van de wet)
Zaadplanten	naaldenkervel	Scandix pecten-veneris	Andere soorten (bijlage B van de wet)
Zaadplanten	pijlscheefkelk	Arabis hirsuta subsp. sagittata	Andere soorten (bijlage B van de wet)
Zaadplanten	roggelelie	Lilium bulbiferum subsp. croceum	Andere soorten (bijlage B van de wet)
Zaadplanten	rood peperboompje	Daphne mezereum	Andere soorten (bijlage B van de wet)
Zaadplanten	rozenkransje	Antennaria dioica	Andere soorten (bijlage B van de wet)
Zaadplanten	ruw parelzaad	Lithospermum arvense	Andere soorten (bijlage B van de wet)
Zaadplanten	scherpkruid	Asperugo procumbens	Andere soorten (bijlage B van de wet)
Zaadplanten	schubzegge	Carex lepidocarpa	Andere soorten (bijlage B van de wet)
Zaadplanten	smalle raai	Galeopsis angustifolia	Andere soorten (bijlage B van de wet)
Zaadplanten	spits havikskruid	Hieracium lactucella	Andere soorten (bijlage B van de wet)

Zaadplanten	steenbraam	Rubus saxatilis	Andere soorten (bijlage B van de wet)
Zaadplanten	stijve wolfsmelk	Euphorbia stricta	Andere soorten (bijlage B van de wet)
Zaadplanten	stofzaad	Monotropa hypopitys	Andere soorten (bijlage B van de wet)
Zaadplanten	tengere distel	Carduus tenuiflorus	Andere soorten (bijlage B van de wet)
Zaadplanten	tengere veldmuur	Minuartia hybrida	Andere soorten (bijlage B van de wet)
Zaadplanten	trogamander	Teucrium botrys	Andere soorten (bijlage B van de wet)
Zaadplanten	veenbloembies	Scheuchzeria palustris	Andere soorten (bijlage B van de wet)
Zaadplanten	vliegenorchis	Ophrys insectifera	Andere soorten (bijlage B van de wet)
Zaadplanten	vroege ereprijs	Veronica praecox	Andere soorten (bijlage B van de wet)
Zaadplanten	wilde averuit	Artemisia campestris subsp. campestris	Andere soorten (bijlage B van de wet)
Zaadplanten	wilde ridderspoor	Consolida regalis	Andere soorten (bijlage B van de wet)
Zaadplanten	wilde weit	Melampyrum arvense	Andere soorten (bijlage B van de wet)
Zaadplanten	wolfskers	Atropa bella-donna	Andere soorten (bijlage B van de wet)
Zaadplanten	zandwolfsmelk	Euphorbia seguieriana	Andere soorten (bijlage B van de wet)
Zaadplanten	zinkviooltje	Viola lutea subsp. calaminaria	Andere soorten (bijlage B van de wet)
Zaadplanten	zweedse kornoelje	Cornus suecica	Andere soorten (bijlage B van de wet)

Vrijgestelde soorten

Van de verboden als bedoeld in artikel 3.10, eerste lid, onderdelen a en b, van de wet wordt vrijstelling verleend voor het verrichten van handelingen door de eigenaar of de grondgebruiker in het kader van:

- de ruimtelijke inrichting of ontwikkeling van gebieden, daaronder begrepen het daarop volgende gebruik van het ingerichte of ontwikkelde gebied;
- het bestendig beheer of onderhoud.

Soortgroep	Nederlandse naam	Wetenschappelijke naam
Amfibieën	bruine kikker	Rana temporaria
Amfibieën	gewone pad	Bufo bufo
Amfibieën	kleine watersalamander	Lissotriton vulgaris
Amfibieën	meerkikker	Rana ridibunda
Amfibieën	middelste groene kikker/bastaard kikker	Pelophylax kl. esculentus
Zoogdieren-landzoogdieren	aardmuis	Microtus agrestis
Zoogdieren-landzoogdieren	bosmuis	Apodemus sylvaticus
Zoogdieren-landzoogdieren	dwergmuis	Micromys minutus
Zoogdieren-landzoogdieren	dwergpspitsmuis	Sorex minutus
Zoogdieren-landzoogdieren	egel	Erinaceus europeus
Zoogdieren-landzoogdieren	gewone bosspitsmuis	Sorex araneus
Zoogdieren-landzoogdieren	haas	Lepus europeus
Zoogdieren-landzoogdieren	huisspitsmuis	Crociodura russula
Zoogdieren-landzoogdieren	konijn	Oryctolagus cuniculus
Zoogdieren-landzoogdieren	ondergrondse woelmuis	Pitymys subterraneus
Zoogdieren-landzoogdieren	ree	Capreolus capreolus
Zoogdieren-landzoogdieren	rosse woelmuis	Clethrionomys glareolus
Zoogdieren-landzoogdieren	tweekleurige bosspitsmuis	Sorex coronatus
Zoogdieren-landzoogdieren	veldmuis	Microtus arvalis
Zoogdieren-landzoogdieren	vos	Vulpes vulpes
Zoogdieren-landzoogdieren	woelrat	Arvicola terrestris

Beschermingsregime soorten Vogelrichtlijn

Onder dit beschermingsregime vallen de Europees beschermde soorten als bedoeld in artikel 3.1 van de Wet natuurbescherming. Voor activiteiten als ruimtelijke ontwikkelingen of het bestendig beheer of onderhouden van watergangen, bermen, natuurterreinen en dergelijke zijn geen provinciale vrijstellingen mogelijk.

Nesten van vogelsoorten van categorie 1 t/m 4 zijn jaarrond beschermd, de nesten van soorten in categorie 5 (zie bijlage 1) zijn beschermd als er onvoldoende alternatieven zijn. Categorieën:

1. Nesten die, behalve gedurende het broedseizoen als nest, buiten het broedseizoen in gebruik zijn als vaste rust- en verblijfplaats (voorbeeld steenuil).
2. Nesten van koloniebroeders die elk broedseizoen op dezelfde plaats broeden en die daarin zeer honkvast zijn of afhankelijk van bebouwing of biotoop. De (fysieke) voorwaarden voor de nestplaats zijn vaak zeer specifiek en limitatief beschikbaar (voorbeeld roek, gierzwaluw en huismus).
3. Nesten van vogels, zijnde geen koloniebroeders, die elk broedseizoen op dezelfde plaats broeden en die daarin zeer honkvast zijn of afhankelijk van bebouwing. De (fysieke) voorwaarden voor de nestplaats zijn vaak zeer specifiek en limitatief beschikbaar (voorbeeld ooievaar, kerkuil en slechtvalk).
4. Vogels die jaar in jaar uit gebruik maken van hetzelfde nest en die zelf niet of nauwelijks in staat zijn een nest te bouwen (voorbeeld boomvalk, buizerd en ransuil).
5. Nesten van vogels die weliswaar vaak terugkeren naar de plaats waar zij het jaar daarvoor hebben gebroed of de directe omgeving daarvan, maar die wel over voldoende flexibiliteit beschikken om, als de broedplaats verloren is gegaan, zich elders te vestigen (voorbeeld ekster, ijsvogel en koolmees).

Soortgroep	Nederlandse naam	Wetenschappelijke naam	Bescherming
Vogels	steenuil	<i>Athene noctua</i>	Categorie 1
Vogels	gierzwaluw	<i>Apus apus</i>	Categorie 2
Vogels	huismus	<i>Passer domesticus</i>	Categorie 2
Vogels	roek	<i>Corvus frugilegus</i>	Categorie 2
Vogels	grote gele kwikstaart	<i>Motacilla cinerea</i>	Categorie 3
Vogels	kerkuil	<i>Tyto alba</i>	Categorie 3
Vogels	oehoe	<i>Bubo bubo</i>	Categorie 3
Vogels	ooievaar	<i>Ciconia ciconia</i>	Categorie 3
Vogels	slechtvalk	<i>Falco peregrinus</i>	Categorie 3
Vogels	boomvalk	<i>Falco subbuteo</i>	Categorie 4
Vogels	buizerd	<i>Buteo buteo</i>	Categorie 4
Vogels	havik	<i>Accipiter gentilis</i>	Categorie 4
Vogels	ransuil	<i>Asio otus</i>	Categorie 4
Vogels	sperwer	<i>Accipiter nisus</i>	Categorie 4
Vogels	wespendief	<i>Pernis apivorus</i>	Categorie 4
Vogels	zwarte wouw	<i>Milvus migrans</i>	Categorie 4
Vogels	blauwe reiger	<i>Ardea cinerea</i>	Categorie 5
Vogels	boerenzwaluw	<i>Hirundo rustica</i>	Categorie 5
Vogels	bonte vliegenvanger	<i>Ficedula hypoleuca</i>	Categorie 5
Vogels	boomklever	<i>Sitta europaea</i>	Categorie 5
Vogels	boomkruiper	<i>Certhia brachydactyla</i>	Categorie 5
Vogels	bosuil	<i>Strix aluco</i>	Categorie 5
Vogels	brilduiker	<i>Bucephala clangula</i>	Categorie 5
Vogels	draaihals	<i>Jynx torquilla</i>	Categorie 5
Vogels	eidereend	<i>Somateria mollissima</i>	Categorie 5
Vogels	ekster	<i>Pica pica</i>	Categorie 5
Vogels	gekraagde roodstaart	<i>Phoenicurus phoenicurus</i>	Categorie 5
Vogels	glanskop	<i>Parus palustris</i>	Categorie 5
Vogels	grauwe vliegenvanger	<i>Muscicapa striata</i>	Categorie 5
Vogels	groene specht	<i>Picus viridis</i>	Categorie 5
Vogels	grote bonte specht	<i>Dendrocopos major</i>	Categorie 5
Vogels	hop	<i>Upupa epops</i>	Categorie 5
Vogels	huizwaluw	<i>Delichon urbicum</i>	Categorie 5
Vogels	ijsvogel	<i>Alcedo atthis</i>	Categorie 5
Vogels	kleine bonte specht	<i>Dendrocopos minor</i>	Categorie 5

Vogels	kleine vliegenvanger	Ficedula parva	Categorie 5
Vogels	koolmees	Parus major	Categorie 5
Vogels	kortsnavelboomkruiper	Certhia familiaris macrodactyla	Categorie 5
Vogels	oeverzwaluw	Riparia riparia	Categorie 5
Vogels	pimpelmees	Parus caeruleus	Categorie 5
Vogels	raaf	Corvus corax	Categorie 5
Vogels	ruigpootuil	Aegolius funereus	Categorie 5
Vogels	spreeuw	Sturnus vulgaris	Categorie 5
Vogels	tapuit	Oenanthe oenanthe	Categorie 5
Vogels	torenavk	Falco tinnunculus	Categorie 5
Vogels	zeearend	Haliaeetus albicilla	Categorie 5
Vogels	zwarte kraai	Corvus corone	Categorie 5
Vogels	zwarte mees	Periparus ater	Categorie 5
Vogels	zwarte roodstaart	Phoenicurus ochrurus	Categorie 5
Vogels	zwarte specht	Dryocopus martius	Categorie 5

Beschermingsregime soorten Habitatrichtlijn (Niet-vogels)

Onder dit beschermingsregime vallen de Europees beschermde soorten als bedoeld in artikel 3.5 van de Wet natuurbescherming. Voor activiteiten als ruimtelijke ontwikkelingen of het bestendig beheren of onderhouden van watergangen, bermen, natuurterreinen en dergelijke zijn geen provinciale vrijstellingen mogelijk.

Soortgroep	Nederlandse naam	Wetenschappelijke naam	Bescherming
Sporenplanten-bladmossen	geel schorpioenmos	Hamatocaulis vernicosus	Bern I
Sporenplanten-bladmossen	tonghaarmuts	Orthotrichum rogeri	Bern I
Sporenplanten-varens	kleine vlotvaren	Salvinia natans	Bern I
Zaadplanten	liggende raket	Sisymbrium supinum	Bern I
Zaadplanten	drijvende waterweegbree	Luronium natans	Bern I, HR IV
Zaadplanten	groenknolorchis	Liparis loeselii	Bern I, HR IV
Zaadplanten	kruijpend moerasscherm	Apium repens	Bern I, HR IV
Zaadplanten	zomerschroeforchis	Spiranthes aestivalis	Bern I, HR IV
Insecten-dagvlinders	moerasparelmoervlinder	Euphydryas aurinia ssp. aurinia	Bern II
Insecten-haften	oeveraas	Palingenia longicauda	Bern II
Insecten-libellen	mercuurwaterjuffer	Coenagrion mercuriale ssp. mercuriale	Bern II
Zoogdieren-zeezoogdieren	walrus	Odobenus rosmarus ssp. rosmarus	Bern II
Reptielen	dikkopschildpad	Caretta caretta	Bern II, Bon I, HR IV
Reptielen	kemp's zeeschildpad	Lepidochelys kempii	Bern II, Bon I, HR IV
Reptielen	lederschildpad	Dermochelys coriacea	Bern II, Bon I, HR IV
Reptielen	soepschildpad	Chelonia mydas	Bern II, Bon I, HR IV
Zoogdieren-zeezoogdieren	bultrug	Megaptera novaeangliae	Bern II, Bon I, HR IV
Zoogdieren-zeezoogdieren	gewone vinvis	Balaenoptera physalus	Bern II, Bon I, HR IV
Amfibieën	boomkikker	Hyla arborea ssp. arborea	Bern II, HR IV
Amfibieën	geelbuikvuurpad	Bombina variegata ssp. variegata	Bern II, HR IV
Amfibieën	heikikker	Rana arvalis ssp. arvalis	Bern II, HR IV
Amfibieën	kamsalamander	Triturus cristatus	Bern II, HR IV
Amfibieën	knoflookpad	Pelobates fuscus ssp. fuscus	Bern II, HR IV
Amfibieën	rugstreepad	Bufo calamita	Bern II, HR IV
Amfibieën	vroedmeesterpad	Alytes obstetricans ssp. obstetricans	Bern II, HR IV
Insecten-dagvlinders	apollovlinder	Parnassius apollo	Bern II, HR IV
Insecten-dagvlinders	boszandoog	Lopinga achine	Bern II, HR IV
Insecten-dagvlinders	donker pimpernelblauwtje	Maculinea nausithous	Bern II, HR IV
Insecten-dagvlinders	grote vuurvlinder	Lycaena dispar ssp. batava	Bern II, HR IV
Insecten-dagvlinders	pimpernelblauwtje	Maculinea teleius	Bern II, HR IV
Insecten-dagvlinders	tijmblauwtje	Maculinea arion	Bern II, HR IV

Insecten-dagvlinders	zilverstreepheooibeestje	<i>Coenonympha hero</i>	Bern II, HR IV
Insecten-kevers	brede geelrandwaterroofkever	<i>Dytiscus latissimus</i>	Bern II, HR IV
Insecten-kevers	gestreepte waterroofkever	<i>Graphoderus bilineatus</i>	Bern II, HR IV
Insecten-kevers	juchtleerkever	<i>Osmoderma eremita</i>	Bern II, HR IV
Insecten-kevers	vermiljoenkever	<i>Cucujus cinnaberinus</i>	Bern II, HR IV
Insecten-libellen	bronslibel	<i>Oxygastra curtisii</i>	Bern II, HR IV
Insecten-libellen	gaffellibel	<i>Ophiogomphus cecilia</i>	Bern II, HR IV
Insecten-libellen	gevlekte witsnuitlibel	<i>Leucorrhinia pectoralis</i>	Bern II, HR IV
Insecten-libellen	groene glazenmaker	<i>Aeshna viridis</i>	Bern II, HR IV
Insecten-libellen	noordse winterjuffer	<i>Sympecma annulata</i> ssp. <i>braueri</i>	Bern II, HR IV
Insecten-libellen	oostelijke witsnuitlibel	<i>Leucorrhinia albifrons</i>	Bern II, HR IV
Insecten-libellen	rivierrombout	<i>Gomphus flavipes</i> ssp. <i>flavipes</i>	Bern II, HR IV
Insecten-libellen	sierlijke witsnuitlibel	<i>Leucorrhinia caudalis</i>	Bern II, HR IV
Insecten-nachtvlinders	teunisbloempijlstaart	<i>Proserpinus proserpina</i>	Bern II, HR IV
Reptielen	gladde slang	<i>Coronella austriaca</i> ssp. <i>austriaca</i>	Bern II, HR IV
Reptielen	muurhagedis	<i>Podarcis muralis</i> ssp. <i>brongniardii</i>	Bern II, HR IV
Reptielen	zandhagedis	<i>Lacerta agilis</i> ssp. <i>agilis</i>	Bern II, HR IV
Vissen	steur	<i>Acipenser sturio</i>	Bern II, HR IV
Zoogdieren-landzoogdieren	hamster	<i>Cricetus cricetus</i> ssp. <i>canescens</i>	Bern II, HR IV
Zoogdieren-landzoogdieren	otter	<i>Lutra lutra</i> ssp. <i>lutra</i>	Bern II, HR IV
Zoogdieren-vleermuizen	baardvleermuis	<i>Myotis mystacinus</i> ssp. <i>mystacinus</i>	Bern II, HR IV
Zoogdieren-vleermuizen	bechsteins vleermuis	<i>Myotis bechsteini</i>	Bern II, HR IV
Zoogdieren-vleermuizen	bosvleermuis	<i>Nyctalus leisleri</i> ssp. <i>leisleri</i>	Bern II, HR IV
Zoogdieren-vleermuizen	brandts vleermuis	<i>Myotis brandti</i> ssp. <i>brandti</i>	Bern II, HR IV
Zoogdieren-vleermuizen	franjestaart	<i>Myotis nattereri</i>	Bern II, HR IV
Zoogdieren-vleermuizen	gewone grootoorvleermuis	<i>Plecotus auritus</i> ssp. <i>auritus</i>	Bern II, HR IV
Zoogdieren-vleermuizen	grijze grootoorvleermuis	<i>Plecotus austriacus</i> ssp. <i>austriacus</i>	Bern II, HR IV
Zoogdieren-vleermuizen	grote hoefijzerneus	<i>Rhinolophus ferrumequinum</i> ssp. <i>ferrumequinum</i>	Bern II, HR IV
Zoogdieren-vleermuizen	grote rosse vleermuis	<i>Nyctalus lasiopterus</i>	Bern II, HR IV
Zoogdieren-vleermuizen	ingekorven vleermuis	<i>Myotis emarginatus</i> ssp. <i>emarginatus</i>	Bern II, HR IV
Zoogdieren-vleermuizen	kleine dwergvleermuis	<i>Pipistrellus pygmaeus</i>	Bern II, HR IV
Zoogdieren-vleermuizen	kleine hoefijzerneus	<i>Rhinolophus hipposideros</i> ssp. <i>hipposideros</i>	Bern II, HR IV
Zoogdieren-vleermuizen	laatvlieger	<i>Eptesicus serotinus</i> ssp. <i>serotinus</i>	Bern II, HR IV
Zoogdieren-vleermuizen	meervleermuis	<i>Myotis dasycneme</i>	Bern II, HR IV
Zoogdieren-vleermuizen	mopsvleermuis	<i>Barbastella barbastellus</i>	Bern II, HR IV
Zoogdieren-vleermuizen	noordse vleermuis	<i>Eptesicus nilsoni</i> ssp. <i>nilsoni</i>	Bern II, HR IV
Zoogdieren-vleermuizen	rosse vleermuis	<i>Nyctalus noctula</i> ssp. <i>noctula</i>	Bern II, HR IV
Zoogdieren-vleermuizen	ruige dwergvleermuis	<i>Pipistrellus nathusii</i>	Bern II, HR IV
Zoogdieren-vleermuizen	tweekleurige vleermuis	<i>Vespertilio murinus</i> ssp. <i>murinus</i>	Bern II, HR IV
Zoogdieren-vleermuizen	vale vleermuis	<i>Myotis myotis</i> ssp. <i>myotis</i>	Bern II, HR IV
Zoogdieren-vleermuizen	watervleermuis	<i>Myotis daubentoni</i> ssp. <i>daubentoni</i>	Bern II, HR IV
Zoogdieren-zeezoogdieren	bruinvis	<i>Phocoena phocoena</i> ssp. <i>phocoena</i>	Bern II, HR IV
Zoogdieren-zeezoogdieren	dwergpotvis	<i>Kogia breviceps</i>	Bern II, HR IV
Zoogdieren-zeezoogdieren	gestreepte dolfin	<i>Stenella coeruleoalba</i>	Bern II, HR IV
Zoogdieren-zeezoogdieren	gewone dolfin	<i>Delphinus delphis</i>	Bern II, HR IV
Zoogdieren-zeezoogdieren	gewone spitsdolfijn	<i>Mesoplodon bidens</i>	Bern II, HR IV
Zoogdieren-zeezoogdieren	grijze dolfin	<i>Grampus griseus</i>	Bern II, HR IV
Zoogdieren-zeezoogdieren	kleine zwaardwalvis	<i>Pseudorca crassidens</i>	Bern II, HR IV
Zoogdieren-zeezoogdieren	narwal	<i>Monodon monoceros</i>	Bern II, HR IV
Zoogdieren-zeezoogdieren	orca	<i>Orcinus orca</i>	Bern II, HR IV
Zoogdieren-zeezoogdieren	tuimelaar	<i>Tursiops truncatus</i> ssp. <i>truncatus</i>	Bern II, HR IV
Zoogdieren-zeezoogdieren	witflankdolfijn	<i>Lagenorhynchus acutus</i>	Bern II, HR IV
Zoogdieren-zeezoogdieren	witsnuitdolfijn	<i>Lagenorhynchus albirostris</i>	Bern II, HR IV

Zoogdieren-zeezoogdieren	noordse vinvis	Balaenoptera borealis	Bon I, HR IV
Zoogdieren-zeezoogdieren	potvis	Physeter catodon	Bon I, HR IV
Amfibieën	poelkikker	Rana lessonae	HR IV
Vissen	houting	Coregonus oxyrinchus	HR IV
Weekdieren	bataafse stroommossel	Unio crassus	HR IV
Weekdieren	platte schijfhoren	Anisus vorticulus	HR IV
Zoogdieren-landzoogdieren	bever	Castor fiber ssp. albicus	HR IV
Zoogdieren-landzoogdieren	hazelmuis	Muscardinus avellanarius	HR IV
Zoogdieren-landzoogdieren	lynx	Lynx lynx ssp. lynx	HR IV
Zoogdieren-landzoogdieren	noordse woelmuis	Microtus oeconomus ssp. arenicola	HR IV
Zoogdieren-landzoogdieren	wilde kat	Felis silvestris ssp. silvestris	HR IV
Zoogdieren-landzoogdieren	wolf	Canus lupus lupus	HR IV
Zoogdieren-vleermuizen	gewone dwergvleermuis	Pipistrellus pipistrellus	HR IV
Zoogdieren-zeezoogdieren	butskop	Hyperoodon ampullatus	HR IV
Zoogdieren-zeezoogdieren	dwergvinvis	Balaenoptera acutorostrata	HR IV
Zoogdieren-zeezoogdieren	griend	Globicephala melas	HR IV
Zoogdieren-zeezoogdieren	spitsdolfijn van gray	Mesoplodon grayi	HR IV
Zoogdieren-zeezoogdieren	witte dolfijn	Delphinapterus leucas	HR IV

Beschermingsregime soorten Habitatrictlijn (vogels)

Onder dit beschermingsregime vallen de Europees beschermde soorten als bedoeld in artikel 3.5 van de Wet natuurbescherming. Voor activiteiten als ruimtelijke ontwikkelingen of het bestendig beheren of onderhouden van watergangen, bermen, natuurterreinen en dergelijke zijn geen provinciale vrijstellingen mogelijk.

Soortgroep	Nederlandse naam	Wetenschappelijke naam	Bescherming
Vogels	aasgier	Neophron percnopterus ssp. percnopterus	Bern II
Vogels	alpengierzwaluw	Tachymarpis melba ssp. melba	Bern II
Vogels	alpenheggenmus	Prunella collaris ssp. collaris	Bern II
Vogels	amerikaanse grote stern	Sterna sandvicensis ssp. aculflavida	Bern II
Vogels	anatolische woestijnplevier	Charadrius leschenaultii ssp. columbinus	Bern II
Vogels	appelvink	Coccothraustes coccothraustes ssp. coccothraustes	Bern II
Vogels	arctische bonte strandloper	Calidris alpina ssp. arctica	Bern II
Vogels	arendbuizerd	Buteo rufinus ssp. rufinus	Bern II
Vogels	aziatische roodborsttapuit	Saxicola torquata ssp. maura	Bern II
Vogels	baardgrasmus	Sylvia cantillans ssp. cantillans	Bern II
Vogels	baardman	Panurus biarmicus ssp. biarmicus	Bern II
Vogels	balearische roodkopklauwier	Lanius senator ssp. badius	Bern II
Vogels	balkanbergfluter	Phylloscopus bonelli ssp. orientalis	Bern II
Vogels	balkankwikstaart	Motacilla flava ssp. feldegg	Bern II
Vogels	beflijster	Turdus torquatus ssp. torquatus	Bern II
Vogels	bergeend	Tadorna tadorna	Bern II
Vogels	bergfluter	Phylloscopus bonelli ssp. bonelli	Bern II
Vogels	bijeneter	Merops apiaster	Bern II
Vogels	bladkoning	Phylloscopus inornatus ssp. inornatus	Bern II
Vogels	blauwborst	Luscinia svecica ssp. cyanecula	Bern II
Vogels	blauwe kiekendief	Circus cyaneus ssp. cyaneus	Bern II
Vogels	blauwe rotslijster	Monticola solitarius ssp. solitarius	Bern II
Vogels	blauwstaart	Tarsiger cyanurus ssp. cyanurus	Bern II
Vogels	boerenzwaluw	Hirundo rustica ssp. rustica	Bern II
Vogels	bont stormvogeltje	Pelagodroma marina	Bern II
Vogels	bontbekplevier	Charadrius hiaticula ssp. hiaticula	Bern II
Vogels	bonte strandloper	Calidris alpina ssp. alpina	Bern II
Vogels	bonte tapuit	Oenanthe pleschanka ssp. pleschanka	Bern II

Vogels	bonte vliegenvanger	<i>Ficedula hypoleuca</i> ssp. <i>hypoleuca</i>	Bern II
Vogels	boomklever	<i>Sitta europaea</i> ssp. <i>caesia</i>	Bern II
Vogels	boomkruiper	<i>Certhia brachydactyla</i> ssp. <i>megarhyncha</i>	Bern II
Vogels	boompieper	<i>Anthus trivialis</i> ssp. <i>trivialis</i>	Bern II
Vogels	boomvalk	<i>Falco subbuteo</i> ssp. <i>subbuteo</i>	Bern II
Vogels	bosgors	<i>Emberiza rustica</i> ssp. <i>rustica</i>	Bern II
Vogels	bosrietzanger	<i>Acrocephalus palustris</i>	Bern II
Vogels	bosruiter	<i>Tringa glareola</i>	Bern II
Vogels	bosuil	<i>Strix aluco</i> ssp. <i>aluco</i>	Bern II
Vogels	braamsluiper	<i>Sylvia curruca</i> ssp. <i>curruca</i>	Bern II
Vogels	brandgans	<i>Branta leucopsis</i>	Bern II
Vogels	breedbekstrandloper	<i>Limicola falcinellus</i> ssp. <i>falcinellus</i>	Bern II
Vogels	brilgrasmus	<i>Sylvia conspicillata</i> ssp. <i>conspicillata</i>	Bern II
Vogels	britse frater	<i>Carduelis flavirostris</i> ssp. <i>pipilans</i>	Bern II
Vogels	britse koolmees	<i>Parus major</i> ssp. <i>newtoni</i>	Bern II
Vogels	britse putter	<i>Carduelis carduelis</i> ssp. <i>britannica</i>	Bern II
Vogels	bruine boszanger	<i>Phylloscopus fuscatus</i> ssp. <i>fuscatus</i>	Bern II
Vogels	bruine kiekendief	<i>Circus aeruginosus</i> ssp. <i>aeruginosus</i>	Bern II
Vogels	bruinkeelortolaan	<i>Emberiza caesia</i>	Bern II
Vogels	buizerd	<i>Buteo buteo</i> ssp. <i>buteo</i>	Bern II
Vogels	bulwers stormvogel	<i>Bulweria bulwerii</i>	Bern II
Vogels	canadese kraanvogel	<i>Grus canadensis</i> ssp. <i>canadensis</i>	Bern II
Vogels	casarca	<i>Tadorna ferruginea</i>	Bern II
Vogels	cetti's zanger	<i>Cettia cetti</i> ssp. <i>cetti</i>	Bern II
Vogels	cirlgors	<i>Emberiza cirlus</i>	Bern II
Vogels	citroenkwikstaart	<i>Motacilla citreola</i>	Bern II
Vogels	daurische klauwier	<i>Lanius isabellinus</i> ssp. <i>speculigerus</i>	Bern II
Vogels	diksnavelnotenkraker	<i>Nucifraga caryocatactes</i> ssp. <i>caryocatactes</i>	Bern II
Vogels	dougalls stern	<i>Sterna dougallii</i> ssp. <i>dougallii</i>	Bern II
Vogels	draaihals	<i>Jynx torquilla</i> ssp. <i>torquilla</i>	Bern II
Vogels	drieteenstrandloper	<i>Calidris alba</i>	Bern II
Vogels	duinpieper	<i>Anthus campestris</i> ssp. <i>campestris</i>	Bern II
Vogels	dwergaalscholver	<i>Phalacrocorax pygmeus</i>	Bern II
Vogels	dwergarend	<i>Aquila pennata</i> ssp. <i>pennata</i>	Bern II
Vogels	dwerggors	<i>Emberiza pusilla</i>	Bern II
Vogels	dwergmeeuw	<i>Larus minutus</i>	Bern II
Vogels	dwergooruil	<i>Otus scops</i> ssp. <i>scops</i>	Bern II
Vogels	dwergstern	<i>Sterna albifrons</i> ssp. <i>albifrons</i>	Bern II
Vogels	engelse kwikstaart	<i>Motacilla flava</i> ssp. <i>flavissima</i>	Bern II
Vogels	europese kanarie	<i>Serinus serinus</i>	Bern II
Vogels	fitis	<i>Phylloscopus trochilus</i> ssp. <i>trochilus</i>	Bern II
Vogels	flamingo	<i>Phoenicopterus ruber</i> ssp. <i>roseus</i>	Bern II
Vogels	fluiteer	<i>Phylloscopus sibilatrix</i>	Bern II
Vogels	frater	<i>Carduelis flavirostris</i> ssp. <i>flavirostris</i>	Bern II
Vogels	geelgors	<i>Emberiza citrinella</i> ssp. <i>citrinella</i>	Bern II
Vogels	geelsnavelduiker	<i>Gavia adamsii</i>	Bern II
Vogels	gekraagde roodstaart	<i>Phoenicurus phoenicurus</i> ssp. <i>phoenicurus</i>	Bern II
Vogels	gele kwikstaart	<i>Motacilla flava</i> ssp. <i>flava</i>	Bern II
Vogels	geoorde fuut	<i>Podiceps nigricollis</i>	Bern II
Vogels	giervalk	<i>Falco rusticolus</i>	Bern II
Vogels	glanskop	<i>Parus palustris</i> ssp. <i>palustris</i>	Bern II
Vogels	gon-gon/kaapverdische stormvogel	<i>Pterodroma feae</i>	Bern II
Vogels	goudhaan	<i>Regulus regulus</i> ssp. <i>regulus</i>	Bern II

Vogels	grasmus	<i>Sylvia communis</i> ssp. <i>communis</i>	Bern II
Vogels	graspieper	<i>Anthus pratensis</i> ssp. <i>pratensis</i>	Bern II
Vogels	graszanger	<i>Cisticola juncidis</i> ssp. <i>cisticola</i>	Bern II
Vogels	grauwe fitis	<i>Phylloscopus trochiloides</i> ssp. <i>viridanus</i>	Bern II
Vogels	grauwe franjepoot	<i>Phalaropus lobatus</i>	Bern II
Vogels	grauwe kiekendief	<i>Circus pygargus</i>	Bern II
Vogels	grauwe klauwier	<i>Lanius collurio</i> ssp. <i>collurio</i>	Bern II
Vogels	grauwe vliegenvanger	<i>Muscicapa striata</i> ssp. <i>striata</i>	Bern II
Vogels	griël	<i>Burhinus oediconemus</i> ssp. <i>oediconemus</i>	Bern II
Vogels	griënd	<i>Globicephala melas</i>	Bern II
Vogels	grijskopspecht	<i>Picus canus</i> ssp. <i>canus</i>	Bern II
Vogels	grijze wouw	<i>Elanus caeruleus</i> ssp. <i>caeruleus</i>	Bern II
Vogels	groene specht	<i>Picus viridis</i> ssp. <i>viridis</i>	Bern II
Vogels	groenlandse tapuit	<i>Oenanthe oenanthe</i> ssp. <i>leucorhoa</i>	Bern II
Vogels	groenling	<i>Carduelis chloris</i> ssp. <i>chloris</i>	Bern II
Vogels	grote barmstijfs	<i>Carduelis flammea</i> ssp. <i>flammea</i>	Bern II
Vogels	grote bonte specht	<i>Dendrocopos major</i> ssp. <i>pinetorum</i>	Bern II
Vogels	grote franjepoot	<i>Steganopus tricolor</i>	Bern II
Vogels	grote gele kwikstaart	<i>Motacilla cinerea</i> ssp. <i>cinerea</i>	Bern II
Vogels	grote karekiet	<i>Acrocephalus arundinaceus</i> ssp. <i>arundinaceus</i>	Bern II
Vogels	grote kruisbek	<i>Loxia pytyopsittacus</i>	Bern II
Vogels	grote pieper	<i>Anthus richardi</i> ssp. <i>richardi</i>	Bern II
Vogels	grote stern	<i>Sterna sandvicensis</i> ssp. <i>sandvicensis</i>	Bern II
Vogels	grote zilverreiger	<i>Casmerodius albus</i> ssp. <i>albus</i>	Bern II
Vogels	haakbek	<i>Pinicola enucleator</i> ssp. <i>enucleator</i>	Bern II
Vogels	harlekijneend	<i>Histrionicus histrionicus</i>	Bern II
Vogels	havik	<i>Accipiter gentilis</i> ssp. <i>gentilis</i>	Bern II
Vogels	havikarend	<i>Aquila fasciata</i> ssp. <i>fasciata</i>	Bern II
Vogels	heggenmus	<i>Prunella modularis</i> ssp. <i>modularis</i>	Bern II
Vogels	hop	<i>Upupa epops</i> ssp. <i>epops</i>	Bern II
Vogels	huiszwaluw	<i>Delichon urbica</i> ssp. <i>urbica</i>	Bern II
Vogels	humes bladkoning	<i>Phylloscopus inornatus</i> ssp. <i>humei</i>	Bern II
Vogels	iberische tiftjaf	<i>Phylloscopus collybita</i> ssp. <i>brehmii</i>	Bern II
Vogels	ijsduiker	<i>Gavia immer</i>	Bern II
Vogels	ijsgors	<i>Calcarius lapponicus</i> ssp. <i>lapponicus</i>	Bern II
Vogels	ijslands smelleken	<i>Falco columbarius</i> ssp. <i>subaeson</i>	Bern II
Vogels	ijsvogel	<i>Alcedo atthis</i> ssp. <i>ispida</i>	Bern II
Vogels	ivoormeeuw	<i>Pagophila eburnea</i>	Bern II
Vogels	izabeltapuit	<i>Oenanthe isabellina</i>	Bern II
Vogels	jufferkraanvogel	<i>Grus virgo</i>	Bern II
Vogels	kalendarleeuwerik	<i>Melanocorypha calandra</i> ssp. <i>calandra</i>	Bern II
Vogels	kerkuil	<i>Tyto alba</i> ssp. <i>guttata</i>	Bern II
Vogels	klapekster	<i>Lanius excubitor</i> ssp. <i>excubitor</i>	Bern II
Vogels	klein waterhoen	<i>Porzana parva</i>	Bern II
Vogels	kleine barmstijfs	<i>Carduelis flammea</i> ssp. <i>cabaret</i>	Bern II
Vogels	kleine bonte specht	<i>Dendrocopos minor</i> ssp. <i>hortorum</i>	Bern II
Vogels	kleine karekiet	<i>Acrocephalus scirpaceus</i> ssp. <i>scirpaceus</i>	Bern II
Vogels	kleine klapekster	<i>Lanius minor</i>	Bern II
Vogels	kleine plevier	<i>Charadrius dubius</i> ssp. <i>curonicus</i>	Bern II
Vogels	kleine spotvogel	<i>Hippolais caligata</i> ssp. <i>caligata</i>	Bern II
Vogels	kleine sprinkhaanzanger	<i>Locustella lanceolata</i>	Bern II
Vogels	kleine strandloper	<i>Calidris minuta</i>	Bern II
Vogels	kleine trap	<i>Tetrax tetrax</i>	Bern II

Vogels	kleine vliegenvanger	<i>Ficedula parva</i> ssp. <i>parva</i>	Bern II
Vogels	kleine zilverreiger	<i>Egretta garzetta</i> ssp. <i>garzetta</i>	Bern II
Vogels	kleine zwaan	<i>Cygnus columbianus</i> ssp. <i>bewickii</i>	Bern II
Vogels	kleine zwartkop	<i>Sylvia melanocephala</i> ssp. <i>melanocephala</i>	Bern II
Vogels	kleinst waterhoen	<i>Porzana pusilla</i> ssp. <i>intermedia</i>	Bern II
Vogels	kluut	<i>Recurvirostra avosetta</i>	Bern II
Vogels	kneu	<i>Carduelis cannabina</i> ssp. <i>cannabina</i>	Bern II
Vogels	koereiger	<i>Bubulcus ibis</i> ssp. <i>ibis</i>	Bern II
Vogels	koningseider	<i>Somateria spectabilis</i>	Bern II
Vogels	koolmees	<i>Parus major</i> ssp. <i>major</i>	Bern II
Vogels	kortsnavelboomkruiper	<i>Certhia familiaris</i> ssp. <i>macrodactyla</i>	Bern II
Vogels	kortteenleeuwerik	<i>Calandrella brachydactyla</i> ssp. <i>brachydactyla</i>	Bern II
Vogels	kraanvogel	<i>Grus grus</i> ssp. <i>grus</i>	Bern II
Vogels	krekelzanger	<i>Locustella fluviatilis</i>	Bern II
Vogels	krombekstrandloper	<i>Calidris ferruginea</i>	Bern II
Vogels	kruisbek	<i>Loxia curvirostra</i> ssp. <i>curvirostra</i>	Bern II
Vogels	kuifduiker	<i>Podiceps auritus</i>	Bern II
Vogels	kuifkoekoek	<i>Clamator glandarius</i> ssp. <i>glandarius</i>	Bern II
Vogels	kuifmees	<i>Parus cristatus</i> ssp. <i>mitratus</i>	Bern II
Vogels	kwak	<i>Nycticorax nycticorax</i> ssp. <i>nycticorax</i>	Bern II
Vogels	kwartelkoning	<i>Crex crex</i>	Bern II
Vogels	lachstern	<i>Sterna nilotica</i> ssp. <i>nilotica</i>	Bern II
Vogels	lammergier	<i>Gypaetus barbatus</i> ssp. <i>aureus</i>	Bern II
Vogels	lepelaar	<i>Platalea leucorodia</i> ssp. <i>leucorodia</i>	Bern II
Vogels	matkop	<i>Parus montanus</i> ssp. <i>rhenanus</i>	Bern II
Vogels	middelste bonte specht	<i>Dendrocopos medius</i> ssp. <i>medius</i>	Bern II
Vogels	mongoolse pieper	<i>Anthus godlewskii</i>	Bern II
Vogels	monnikgier	<i>Aegypius monachus</i> ssp. <i>monachus</i>	Bern II
Vogels	morinelplevier	<i>Eudromias morinellus</i>	Bern II
Vogels	nachtegaal	<i>Luscinia megarhynchos</i> ssp. <i>megarhynchos</i>	Bern II
Vogels	nachtzwaluw	<i>Caprimulgus europaeus</i> ssp. <i>europaeus</i>	Bern II
Vogels	nonnetje	<i>Mergus albellus</i>	Bern II
Vogels	noordse boszanger	<i>Phylloscopus borealis</i> ssp. <i>borealis</i>	Bern II
Vogels	noordse fitis	<i>Phylloscopus trochilus</i> ssp. <i>acredula</i>	Bern II
Vogels	noordse grote bonte specht	<i>Dendrocopos major</i> ssp. <i>major</i>	Bern II
Vogels	noordse kwikstaart	<i>Motacilla flava</i> ssp. <i>thunbergi</i>	Bern II
Vogels	noordse nachtegaal	<i>Luscinia luscinia</i>	Bern II
Vogels	noordse pijlstormvogel	<i>Puffinus puffinus</i>	Bern II
Vogels	noordse stern	<i>Sterna paradisaea</i>	Bern II
Vogels	oehoe	<i>Bubo bubo</i> ssp. <i>bubo</i>	Bern II
Vogels	oeverloper	<i>Tringa hypoleucos</i>	Bern II
Vogels	oeverpieper	<i>Anthus petrosus</i> ssp. <i>littoralis</i>	Bern II
Vogels	oeverzwaluw	<i>Riparia riparia</i> ssp. <i>riparia</i>	Bern II
Vogels	ooievaar	<i>Ciconia ciconia</i> ssp. <i>ciconia</i>	Bern II
Vogels	oostelijke blonde tapuit	<i>Oenanthe hispanica</i> ssp. <i>melanoleuca</i>	Bern II
Vogels	orpheusspotvogel	<i>Hippolais polyglotta</i>	Bern II
Vogels	paapje	<i>Saxicola rubetra</i>	Bern II
Vogels	paarse strandloper	<i>Calidris maritima</i>	Bern II
Vogels	pallas' boszanger	<i>Phylloscopus proregulus</i>	Bern II
Vogels	parelduiker	<i>Gavia arctica</i> ssp. <i>arctica</i>	Bern II
Vogels	perzische roodborst	<i>Irania gutturalis</i>	Bern II
Vogels	pestvogel	<i>Bombycilla garrulus</i> ssp. <i>garrulus</i>	Bern II
Vogels	pimpelmees	<i>Parus caeruleus</i> ssp. <i>caeruleus</i>	Bern II

Vogels	poelruiter	<i>Tringa stagnatilis</i>	Bern II
Vogels	poelsnip	<i>Gallinago media</i>	Bern II
Vogels	porseleinhoen	<i>Porzana porzana</i>	Bern II
Vogels	proven?aalse grasmus	<i>Sylvia undata</i>	Bern II
Vogels	purperreiger	<i>Ardea purpurea</i> ssp. <i>purpurea</i>	Bern II
Vogels	putter	<i>Carduelis carduelis</i> ssp. <i>carduelis</i>	Bern II
Vogels	raddes boszanger	<i>Phylloscopus schwarzi</i>	Bern II
Vogels	ralreiger	<i>Ardeola ralloides</i>	Bern II
Vogels	ransuil	<i>Asio otus</i> ssp. <i>otus</i>	Bern II
Vogels	renvogel	<i>Cursorius cursor</i> ssp. <i>cursor</i>	Bern II
Vogels	reuzenstern	<i>Sterna caspia</i>	Bern II
Vogels	rietgors	<i>Emberiza schoeniclus</i> ssp. <i>schoeniclus</i>	Bern II
Vogels	rietzanger	<i>Acrocephalus schoenobaenus</i>	Bern II
Vogels	rode rotslijster	<i>Monticola saxatilis</i>	Bern II
Vogels	rode wouw	<i>Milvus milvus</i> ssp. <i>milvus</i>	Bern II
Vogels	roerdomp	<i>Botaurus stellaris</i> ssp. <i>stellaris</i>	Bern II
Vogels	roodborst	<i>Erithacus rubecula</i> ssp. <i>rubecula</i>	Bern II
Vogels	roodborsttapuit	<i>Saxicola torquata</i> ssp. <i>hibernans</i>	Bern II
Vogels	roodborsttapuit	<i>Saxicola torquata</i> ssp. <i>rubicola</i>	Bern II
Vogels	roodbuikwaterspreeuw	<i>Cinclus cinclus</i> ssp. <i>aquaticus</i>	Bern II
Vogels	roodhalsfuut	<i>Podiceps grisegena</i> ssp. <i>grisegena</i>	Bern II
Vogels	roodkeelduiker	<i>Gavia stellata</i>	Bern II
Vogels	roodkeelpieper	<i>Anthus cervinus</i>	Bern II
Vogels	roodkopklauwier	<i>Lanius senator</i> ssp. <i>senator</i>	Bern II
Vogels	roodmus	<i>Carpodacus erythrinus</i> ssp. <i>erythrinus</i>	Bern II
Vogels	roodpootvalk	<i>Falco vespertinus</i>	Bern II
Vogels	roodsterblauwborst	<i>Luscinia svecica</i> ssp. <i>svecica</i>	Bern II
Vogels	roodstuitzwaluw	<i>Hirundo daurica</i> ssp. <i>rufula</i>	Bern II
Vogels	rosse franjepoot	<i>Phalaropus fulicaria</i>	Bern II
Vogels	rotspieper	<i>Anthus petrosus</i> ssp. <i>petrosus</i>	Bern II
Vogels	rouwkwikstaart	<i>Motacilla alba</i> ssp. <i>yarrellii</i>	Bern II
Vogels	roze spreeuw	<i>Sturnus roseus</i>	Bern II
Vogels	ruigpootbuizerd	<i>Buteo lagopus</i> ssp. <i>lagopus</i>	Bern II
Vogels	ruigpootuil	<i>Aegolius funereus</i> ssp. <i>funereus</i>	Bern II
Vogels	scandinavische tjiftjaf	<i>Phylloscopus collybita</i> ssp. <i>abietinus</i>	Bern II
Vogels	scharrelaar	<i>Coracias garrulus</i> ssp. <i>garrulus</i>	Bern II
Vogels	schreeuwarend	<i>Aquila pomarina</i> ssp. <i>pomarina</i>	Bern II
Vogels	siberische boompieper	<i>Anthus hodgsoni</i> ssp. <i>yunnanensis</i>	Bern II
Vogels	siberische braamsluiper	<i>Sylvia curruca</i> ssp. <i>blythi</i> of ssp. <i>halimodendri</i>	Bern II
Vogels	siberische notenkraker	<i>Nucifraga caryocatactes</i> ssp. <i>macrorhynchos</i>	Bern II
Vogels	siberische tjiftjaf	<i>Phylloscopus collybita</i> ssp. <i>tristis</i>	Bern II
Vogels	sibirische sprinkhaanzanger	<i>Locustella certhiola</i> ssp. <i>rubescens</i>	Bern II
Vogels	sijs	<i>Carduelis spinus</i>	Bern II
Vogels	slangenarend	<i>Circaetus gallicus</i> ssp. <i>gallicus</i>	Bern II
Vogels	slechtvalk	<i>Falco peregrinus</i> ssp. <i>peregrinus</i>	Bern II
Vogels	smelleken	<i>Falco columbarius</i> ssp. <i>aesalon</i>	Bern II
Vogels	sneeuwgorst	<i>Plectrophenax nivalis</i> ssp. <i>insulae</i>	Bern II
Vogels	sneeuwgorst	<i>Plectrophenax nivalis</i> ssp. <i>nivalis</i>	Bern II
Vogels	sneeuwuil	<i>Nyctea scandiaca</i>	Bern II
Vogels	snor	<i>Locustella luscinioides</i> ssp. <i>luscinioides</i>	Bern II
Vogels	sperwer	<i>Accipiter nisus</i> ssp. <i>nisus</i>	Bern II
Vogels	sperwergrasmus	<i>Sylvia nisoria</i> ssp. <i>nisoria</i>	Bern II
Vogels	sperweruil	<i>Surnia ulula</i> ssp. <i>ulula</i>	Bern II

Vogels	spotvogel	<i>Hippolais icterina</i>	Bern II
Vogels	sprinkhaanzanger	<i>Locustella naevia</i> ssp. <i>naevia</i>	Bern II
Vogels	steenarend	<i>Aquila chrysaetos</i> ssp. <i>chrysaetos</i>	Bern II
Vogels	steenloper	<i>Arenaria interpres</i> ssp. <i>interpres</i>	Bern II
Vogels	steenuil	<i>Athene noctua</i> ssp. <i>vidalii</i>	Bern II
Vogels	stellers eider	<i>Polysticta stelleri</i>	Bern II
Vogels	stelkluit	<i>Himantopus himantopus</i>	Bern II
Vogels	steppearend	<i>Aquila nipalensis</i> ssp. <i>orientalis</i>	Bern II
Vogels	steppebuizerd	<i>Buteo buteo</i> ssp. <i>vulpinus</i>	Bern II
Vogels	steppehoen	<i>Syrhaptes paradoxus</i>	Bern II
Vogels	steppekiekendief	<i>Circus macrourus</i>	Bern II
Vogels	steppeklapekster	<i>Lanius excubitor</i> ssp. <i>pallidirostris</i>	Bern II
Vogels	steppevorkstaartplevier	<i>Glareola nordmanni</i>	Bern II
Vogels	stormvogeltje	<i>Hydrobates pelagicus</i>	Bern II
Vogels	strandleeuwerik	<i>Eremophila alpestris</i> ssp. <i>flava</i>	Bern II
Vogels	strandplevier	<i>Charadrius alexandrinus</i> ssp. <i>alexandrinus</i>	Bern II
Vogels	struikrietzanger	<i>Acrocephalus dumetorum</i>	Bern II
Vogels	swinhoes boszanger	<i>Phylloscopus trochiloides</i> ssp. <i>plumbeitarsus</i>	Bern II
Vogels	taigaboomkruiper	<i>Certhia familiaris</i> ssp. <i>familiaris</i>	Bern II
Vogels	tapuit	<i>Oenanthe oenanthe</i> ssp. <i>oenanthe</i>	Bern II
Vogels	temmincks strandloper	<i>Calidris temminckii</i>	Bern II
Vogels	terekruiter	<i>Tringa cinerea</i>	Bern II
Vogels	tjiftjaf	<i>Phylloscopus collybita</i> ssp. <i>collybita</i>	Bern II
Vogels	toendrabontbekplevier	<i>Charadrius hiaticula</i> ssp. <i>tundrae</i>	Bern II
Vogels	torenvalk	<i>Falco tinnunculus</i> ssp. <i>tinnunculus</i>	Bern II
Vogels	tuinfluter	<i>Sylvia borin</i> ssp. <i>borin</i>	Bern II
Vogels	turkestaanse klauwier	<i>Lanius isabellinus</i> ssp. <i>phoenicuroides</i>	Bern II
Vogels	vaal stormvogeltje	<i>Oceanodroma leucorhoa</i> ssp. <i>leucorhoa</i>	Bern II
Vogels	vale gier	<i>Gyps fulvus</i> ssp. <i>fulvus</i>	Bern II
Vogels	vale pijlstormvogel	<i>Puffinus yelkouan</i> ssp. <i>mauretanicus</i>	Bern II
Vogels	veldrietzanger	<i>Acrocephalus agricola</i> ssp. <i>septima</i>	Bern II
Vogels	velduil	<i>Asio flammeus</i> ssp. <i>flammeus</i>	Bern II
Vogels	visarend	<i>Pandion haliaetus</i> ssp. <i>haliaetus</i>	Bern II
Vogels	visdief	<i>Sterna hirundo</i> ssp. <i>hirundo</i>	Bern II
Vogels	vorkstaartmeeuw	<i>Xema sabini</i>	Bern II
Vogels	vorkstaartplevier	<i>Glareola pratincta</i> ssp. <i>pratincta</i>	Bern II
Vogels	vuurgoudhaan	<i>Regulus ignicapillus</i> ssp. <i>ignicapillus</i>	Bern II
Vogels	waterpieper	<i>Anthus spinoletta</i> ssp. <i>spinoletta</i>	Bern II
Vogels	wespendief	<i>Pernis apivorus</i>	Bern II
Vogels	westelijke blonde tapuit	<i>Oenanthe hispanica</i> ssp. <i>hispanica</i>	Bern II
Vogels	wielewaal	<i>Oriolus oriolus</i> ssp. <i>oriolus</i>	Bern II
Vogels	wilde zwaan	<i>Cygnus cygnus</i>	Bern II
Vogels	wilgengors	<i>Emberiza aureola</i> ssp. <i>aureola</i>	Bern II
Vogels	wilsons stormvogeltje	<i>Oceanites oceanicus</i>	Bern II
Vogels	winterkoning	<i>Troglodytes troglodytes</i> ssp. <i>troglodytes</i>	Bern II
Vogels	witbandkruisbek	<i>Loxia leucoptera</i> ssp. <i>bifasciata</i>	Bern II
Vogels	witgat	<i>Tringa ochropus</i>	Bern II
Vogels	withalsvliegenvanger	<i>Ficedula albicollis</i>	Bern II
Vogels	witkopgors	<i>Emberiza leucocephalos</i> ssp. <i>leucocephalos</i>	Bern II
Vogels	witstuitbarmsijs	<i>Carduelis hornemanni</i> ssp. <i>exilipes</i>	Bern II
Vogels	witte kerkuil	<i>Tyto alba</i> ssp. <i>alba</i>	Bern II
Vogels	witte kwikstaart	<i>Motacilla alba</i> ssp. <i>alba</i>	Bern II
Vogels	witvleugelstern	<i>Chlidonias leucopterus</i>	Bern II

Vogels	witwangstern	<i>Chlidonias hybridus</i> ssp. <i>hybridus</i>	Bern II
Vogels	woestjngrasmus	<i>Sylvia nana</i> ssp. <i>nana</i>	Bern II
Vogels	woestjinvink	<i>Rhodopechys githaginea</i>	Bern II
Vogels	woudaap	<i>Ixobrychus minutus</i> ssp. <i>minutus</i>	Bern II
Vogels	zuidelijke bonte strandloper	<i>Calidris alpina</i> ssp. <i>schinzii</i>	Bern II
Vogels	zwartbuikwaterspreeuw	<i>Cinclus cinclus</i> ssp. <i>cinclus</i>	Bern II
Vogels	zwarte ibis	<i>Plegadis falcinellus</i> ssp. <i>falcinellus</i>	Bern II
Vogels	zwarte mees	<i>Parus ater</i> ssp. <i>ater</i>	Bern II
Vogels	zwarte ooievaar	<i>Ciconia nigra</i>	Bern II
Vogels	zwarte roodstaart	<i>Phoenicurus ochrurus</i> ssp. <i>gibraltariensis</i>	Bern II
Vogels	zwarte roodstaart	<i>Phoenicurus ochrurus</i> ssp. <i>phoenicuroides</i>	Bern II
Vogels	zwarte specht	<i>Dryocopus martius</i> ssp. <i>martius</i>	Bern II
Vogels	zwarte stern	<i>Chlidonias niger</i> ssp. <i>niger</i>	Bern II
Vogels	zwarte wouw	<i>Milvus migrans</i> ssp. <i>migrans</i>	Bern II
Vogels	zwartkop	<i>Sylvia atricapilla</i> ssp. <i>atricapilla</i>	Bern II
Vogels	zwartkopgors	<i>Emberiza melanocephala</i>	Bern II
Vogels	zwartkopmeeuw	<i>Larus melanocephalus</i>	Bern II
Vogels	audouins meeuw	<i>Larus audouinii</i>	Bern II, Bon I
Vogels	bastaardarend	<i>Aquila clanga</i>	Bern II, Bon I
Vogels	dunbekwulp	<i>Numenius tenuirostris</i>	Bern II, Bon I
Vogels	dwerggans	<i>Anser erythropus</i>	Bern II, Bon I
Vogels	grote trap	<i>Otis tarda</i> ssp. <i>tarda</i>	Bern II, Bon I
Vogels	kleine torenvalk	<i>Falco naumanni</i>	Bern II, Bon I
Vogels	kroeskoppelikaan	<i>Pelecanus crispus</i>	Bern II, Bon I
Vogels	oostelijke kraagtrap	<i>Chlamydotis undulata</i> ssp. <i>macqueenii</i>	Bern II, Bon I
Vogels	roodhalsgans	<i>Branta ruficollis</i>	Bern II, Bon I
Vogels	roze pelikaan	<i>Pelecanus onocrotalus</i>	Bern II, Bon I
Vogels	waterrietzanger	<i>Acrocephalus paludicola</i>	Bern II, Bon I
Vogels	witbandzeearend	<i>Haliaeetus leucoryphus</i>	Bern II, Bon I
Vogels	witkopeend	<i>Oxyura leucocephala</i>	Bern II, Bon I
Vogels	zeearend	<i>Haliaeetus albicilla</i>	Bern II, Bon I
Vogels	blonde ruiter	<i>Tryngites subruficollis</i>	Bon I
Vogels	siberische taling	<i>Anas formosa</i>	Bon I
Vogels	steppekieveit	<i>Vanellus gregarius</i>	Bon I
Vogels	witooegeend	<i>Aythya nyroca</i>	Bon I